Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

zo 4. októbra 2024*

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Kartely – Trh s výstužami do betónu – Rozhodnutie Európskej komisie, ktorým sa na základe nariadenia (ES) č. 1/2003 konštatuje porušenie článku 65 UO po skončení platnosti Zmluvy o ESUO – Rozhodnutie prijaté na základe zrušenia skorších rozhodnutí – Uskutočnenie nového vypočutia za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov – Právo na obhajobu – Zásada riadnej správy vecí verejných – Požiadavka nestrannosti – Primeraná lehota – Povinnosť odôvodnenia – Proporcionalita – Zásada *ne bis in idem* – Námietka nezákonnosti – Priťažujúce okolnosti – Opakované porušovanie – Poľahčujúce okolnosti – Rovnosť zaobchádzania“

Vo veci C-31/23 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 19. januára 2023,

Ferriere Nord SpA, so sídlom v Osoppe (Taliansko), v zastúpení: B. Comparini, G. Donà a W. Viscardini, avvocati,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: G. Conte, P. Rossi a C. Sjödin, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Moretto, avvocato,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Rada Európskej únie, v zastúpení: E. Ambrosini a O. Segnana, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory T. von Danwitz, sudcovia P. G. Xuereb (spravodajca) a A. Kumin,

generálny advokát: N. Emiliou,

tajomník: A. Calot Escobar,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Ferriere Nord SpA sa svojím odvolaním domáha v prvom rade zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 9. novembra 2022, Ferriere Nord/Komisia (T-667/19, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2022:692), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia Komisie C(2019) 4969 final zo 4. júla 2019 týkajúceho sa konania o porušení článku 65 Zmluvy o ESUO (vec AT.37956 – Výstuže do betónu) – (ďalej len „sporné rozhodnutie“) v rozsahu, v akom sa jej týka. Subsidiárne sa tento podnik domáha jednak zrušenia napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom ním bol zamietnutý jeho subsidiárny návrh na čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia, a jednak čiastočného zrušenia tohto rozhodnutia, ako aj zníženia pokuty, ktorá mu bola uložená.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1/2003

2 Článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), nazvaný „Zistenie a ukončenie porušovania“, v odseku 1 stanovuje:

„Ak Komisia konajúc na základe sťažnosti alebo z vlastného podnetu zistí porušovanie článkov [101] alebo [102 ZFEÚ], môže rozhodnutím od príslušných podnikov a združení podnikov požiadať o ukončenie takého porušovania. Na tento účel im môže uložiť akékoľvek štrukturálne opatrenia alebo opatrenia o správaní, ktoré sú primerané k spáchanému priestupku a nevyhnutné pre efektívne ukončenie porušovania. Štrukturálne opatrenia sa môžu uložiť buď vtedy, keď neexistuje žiadne účinné opatrenie orientované na správanie alebo keď akékoľvek rovnocenné opatrenie orientované na správanie by mohlo znamenať pre príslušný podnik väčšie zaťaženie ako štrukturálne opatrenie. Ak má Komisia na tom oprávnený záujem, môže tiež zistiť porušenie potom, čo bolo spáchané.“

3 Článok 14 tohto nariadenia s názvom „Poradný výbor“ stanovuje:

„1. Komisia vopred konzultuje s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie prijatie každého rozhodnutia podľa článkov 7, 8, 9, 10, 23, článku 24 ods. 2 a článku 29 ods. 1.

2. Na prerokovanie jednotlivých prípadov sa výbor skladá zo zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov…

…

5. Komisia v najvyššej možnej miere zohľadní stanovisko predložené poradným výborom. Informuje výbor o spôsobe, akým bolo jeho stanovisko zohľadnené.

…“

4 Podľa článku 23 ods. 2 písm. a) uvedeného nariadenia Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti porušujú článok 101 alebo 102 ZFEÚ.

5 Článok 25 tohto nariadenia, nazvaný „Premlčacie lehoty na ukladanie pokút“, stanovuje:

„1. Právomoci zverené Komisii článkami 23 a 24 podliehajú týmto premlčacím lehotám:

a) tri roky v prípade porušenia ustanovení týkajúcich sa žiadosti o informácie alebo vykonávania inšpekcií;

b) päť rokov v prípade všetkých ostatných porušení.

2. Čas začína plynúť dňom začiatku porušovania. Avšak v prípade pokračujúceho alebo opakovaného porušovania začína čas plynúť dňom ukončenia porušovania.

3. Každá akcia Komisie alebo orgánu hospodárskej súťaže členského štátu vykonaná s cieľom vyšetrovania alebo konania vzhľadom na porušovaniu preruší premlčaciu lehotu týkajúcu sa ukladania pokút alebo pravidelných penále. Premlčacia lehota sa preruší s účinnosťou od dátumu, v ktorom bola akcia oznámená aspoň jednému podniku alebo združeniu podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní. Akcie, ktoré prerušujú plynutie lehoty, sú najmä tieto:

a) písomné žiadosti Komisie alebo orgánu hospodárskej súťaže členského štátu o informácie;

b) písomné povolenia na vykonávanie inšpekcií vydané Komisiou alebo orgánom hospodárskej súťaže členského štátu svojim úradníkom;

c) začatie konania zo strany Komisie alebo orgánu hospodárskej súťaže členského štátu;

d) oznámenie Komisie alebo orgánu hospodárskej súťaže členského štátu o zohľadnení námietok [výhrad – *neoficiálny preklad*].

4. Prerušenie premlčacej lehoty sa uplatňuje na všetky podniky alebo združenia podnikov, ktoré sa podieľali na porušovaní.

5. Po každom prerušení sa obnoví plynutie premlčacej lehoty. Premlčacia lehota však uplynie najneskôr posledným dňom, v ktorom bola premlčacia lehota rovná dvojnásobku premlčacej lehoty, ktorá [v deň, keď lehota rovnajúca sa dvojnásobku premlčacej lehoty – *neoficiálny preklad*] uplynula bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo pravidelné penále. Uvedená lehota sa predĺži o čas, počas ktorého bolo plynutie premlčania pozastavené podľa odseku 6.

6. Plynutie premlčacej lehoty týkajúcej sa ukladania pokút alebo pravidelných penále sa pozastaví, pokiaľ sú s rozhodnutím Komisie spojené konania pred Súdnym dvorom.“

6 Článok 27 nariadenia č. 1/2003, nazvaný „Vypočutia strán, sťažovateľov a ostatných“, stanovuje:

„1. Pred prijatím rozhodnutí podľa článkov 7, 8, 23 a 24 ods. 2 poskytne Komisia podnikom alebo združeniam podnikov, proti ktorým smeruje konanie Komisie, možnosť byť vypočutí v záležitostiach, voči ktorým má Komisia námietky. Komisia svoje rozhodnutia založí len na námietkach, ku ktorým sa príslušné strany mohli vyjadriť. Sťažovatelia sú úzko zapojení do postupov.

2. Právo príslušných strán na obhajobu sa v konaniach plne rešpektuje. …

3. Ak to Komisia považuje za nevyhnutné, môže vypočuť aj iné fyzické alebo právnické osoby. Žiadosť o vypočutie zo strany takýchto osôb sa schváli, ak preukážu dostatočný záujem. Orgány hospodárskej súťaže členských štátov môžu požiadať Komisiu aj o vypočutie iných fyzických alebo právnických osôb.

…“

Nariadenie č. 773/2004

7 Článok 11, nazvaný „Právo byť vypočutý“, nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81), zmeneného nariadením Komisie (ES) č. 622/2008 z 30. júna 2008 (Ú. v. EÚ L 171, 2008, s. 3) (ďalej len „nariadenie č. 773/2004“), stanovuje:

„1. Komisia poskytne stranám, ktorým adresuje vyhlásenie o námietkach, príležitosť byť vypočuté ešte pred konzultáciou s poradným výborom uvedeným v článku 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1/2003.

2. Komisia pojednáva vo svojich rozhodnutiach iba o námietkach, ku ktorým strany uvedené v odseku 1 predložili pripomienky.“

8 Článok 12 nariadenia č. 773/2004 stanovuje:

„1. Komisia poskytne stranám, ktorým adresuje vyhlásenie o námietkach, príležitosť rozviesť svoje argumenty v rámci ústneho vypočutia, pokiaľ o to strany vo svojich písomných podaniach požiadajú.

2. Pri predkladaní svojich návrhov na urovnanie však strany Komisii potvrdia, že budú žiadať o možnosť rozviesť svoje argumenty v rámci ústneho vypočutia len v prípade, ak vyhlásenie o námietkach nebude zohľadňovať obsah ich návrhov na urovnanie.“

9 Článok 13 tohto nariadenia s názvom „Vypočutie iných osôb“ stanovuje:

„1. Ak fyzické alebo právnické osoby, iné ako sú uvedené v článku 5 a 1 požiadajú o vypočutie a preukážu dostatočný záujem, Komisia ich bude informovať písomnou formou o charaktere a predmete konania a stanoví lehotu, v ktorej môžu písomne oznámiť svoje stanoviská.

2. Komisia môže, tam, kde to pripadá do úvahy, vyzvať osoby uvedené v odseku 1 predniesť svoje argumenty v rámci ústneho vypočutia strán, ktorým bolo oznámenie o námietkach [oznámenie

o výhradách – *neoficiálny preklad*] adresované, pokiaľ osoby uvedené v odseku 1 o to vo svojich písomných pripomienkach požiadajú.

3. Komisia môže vyzvať akúkoľvek inú osobu vyjadriť svoje stanoviská v písomnej forme a zúčastniť sa ústneho vypočutia strán, ktorým bolo oznámenie o námietkach [oznámenie o výhradách – *neoficiálny preklad*] adresované. Komisia môže taktiež vyzvať takéto osoby vyjadriť svoje stanoviská v rámci ústneho vypočutia.“

10 Článok 14 uvedeného nariadenia, nazvaný „Vedenie ústnych vypočutí“, znie takto:

„1. Vypočúvania vedie vypočúvajúci úradník úplne nezávisle.

2. Komisia vyzve osoby, ktoré majú byť vypočuté s cieľom zúčastniť sa na ústnom vypočutí v deň, ktorý Komisia stanoví.

3. Komisia vyzve úrady pre hospodársku súťaž členských štátov s cieľom zúčastniť sa na ústnom vypočutí. Podobne môže vyzvať úradníkov a štátnych zamestnancov iných úradov členských štátov.

…“

Oznámenie z roku 2011

11 Hlavným cieľom oznámenia Komisie o osvedčených postupoch vedenia konania podľa článkov 101 a 102 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ C 308, 2011, s. 6) (ďalej len „oznámenie z roku 2011“) je, ako vyplýva z jeho bodu 1, poskytnúť praktické usmernenia týkajúce sa konaní podľa článkov 101 a 102 ZFEÚ.

12 Bod 6 tohto oznámenia stanovuje, že toto oznámenie sa uplatňuje odo dňa jeho uverejnenia na „otvorené [na prebiehajúce – *neoficiálny preklad*] a budúce prípady“. Pokiaľ ide o prebiehajúce prípady, podľa poznámky pod čiarou 16 uvedeného oznámenia sa toto oznámenie uplatní na „akýkoľvek procesný úkon, ktorý sa má vykonať po uverejnení“.

13 Podľa bodov 84, 86 a 109 toho istého oznámenia:

„(84) Oznámenie námietok [oznámenie o výhradách – *neoficiálny preklad*] jasne uvedie, či má Komisia v úmysle uložiť pokuty podnikom, ak by sa námietky potvrdili… V oznámení námietok [oznámení o výhradách – *neoficiálny preklad*] Komisia uvedie základné skutočnosti a právne záležitosti, ktoré môžu viesť k uloženiu pokuty, ako sú trvanie a závažnosť porušenia a či porušenie bolo spáchané úmyselne alebo z nedbanlivosti. V oznámení námietok [oznámení o výhradách – *neoficiálny preklad*] bude aj dostatočne presným spôsobom zmienené, že niektoré skutočnosti môžu viesť k priťažujúcim okolnostiam a, v možnej miere, k poľahčujúcim okolnostiam.

…

(86) Ak by Komisia mala v úmysle odchýliť sa vo svojom konečnom rozhodnutí od skutkových podstát alebo právnych aspektov uvedených v oznámení námietok [oznámení o výhradách – *neoficiálny preklad*] v neprospech jedného alebo viacerých účastníkov, alebo

Komisia by mala v úmysle zohľadniť dodatočné usvedčujúce dôkazy, dotknutý účastník alebo dotknutí účastníci vždy dostanú príležitosť na oznámenie svojich názorov [stanovísk – *neoficiálny preklad*] primeraným spôsobom.

…

(109) Ak sa po vydaní oznámenia námietok [oznámenia o výhradách – *neoficiálny preklad*] zistia nové dôkazy, o ktoré sa Komisia hodlá opierať, alebo ak Komisia má v úmysle zmeniť svoje právne posúdenie v neprospech dotknutých podnikov, dostanú dané podniky možnosť predniesť svoje pripomienky k týmto novým aspektom.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

14 Okolnosti predchádzajúce sporu sú opísané v bodoch 1 až 31 napadnutého rozsudku:

„1 Žalobkyňa, Ferriere Nord SpA, je spoločnosť založená podľa talianskeho práva, ktorá pôsobí v odvetví výstuží do betónu od apríla 1992.

A. Prvé rozhodnutie Komisie (2002)

2 Od októbra do decembra 2000 Komisia Európskych spoločenstiev vykonala v súlade s článkom 47 UO kontroly v talianskych podnikoch vyrábajúcich výstuže do betónu, medzi nimi aj v podniku žalobkyne, a v združení podnikov Federazione Imprese Siderurgiche Italiane (Združenie talianskych oceliarskych podnikov) (ďalej len ‚Združenie‘). Na základe tohto ustanovenia im tiež zaslala žiadosti o informácie.

3 Dňa 26. marca 2002 Komisia začala konanie podľa článku 65 UO a uviedla výhrady podľa článku 36 UO (ďalej len „oznámenie o výhradách“), ktoré boli oznámené najmä žalobkyni. Tá odpovedala na oznámenie o výhradách 31. mája 2002.

4 Účastníci správneho konania boli vypočutí 13. júna 2002.

5 Dňa 12. augusta 2002 Komisia zaslala tým istým adresátom doplňujúce výhrady (ďalej len ‚oznámenie o doplňujúcich výhradách‘) na základe článku 19 ods. 1 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82 ES] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3). Vysvetlila v ňom svoj postoj k pokračovaniu konania po skončení platnosti Zmluvy o ESUO 23. júla 2002. Žalobkyňa odpovedala na oznámenie o doplňujúcich výhradách 20. septembra 2002.

6 Dňa 30. septembra 2002 sa konalo ďalšie vypočutie účastníkov správneho konania za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov. Týkalo sa predmetu oznámenia o doplňujúcich výhradách, teda právnych dôsledkov skončenia platnosti Zmluvy o ESUO na pokračovanie v konaní.

7 Po skončení správneho konania Komisia prijala rozhodnutie K(2002) 5087 v konečnom znení zo 17. decembra 2002, týkajúce sa konania o uplatnení článku 65 Zmluvy o ESUO (COMP/37.956 – Výstuže do betónu) (ďalej len ‚rozhodnutie z roku 2002‘), adresované [Združeniu] a ôsmim podnikom vrátane žalobkyne. Konštatovala v ňom, že v období od decembra 1989 do júla 2000 zrealizovali jednotný, komplexný a nepretržitý kartel na talianskom

trhu s výstužami do betónu vo forme tyčí alebo zvitkov (ďalej len ‚výstuže do betónu‘), ktorého cieľom alebo účinkom bolo určovanie cien a obmedzenie alebo kontrola výroby alebo predaja, čo je v rozpore s článkom 65 ods. 1 UO.

8 Pokiaľ ide o účasť žalobkyne na porušení, Komisia poukázala na to, že táto účasť trvala od 1. apríla 1993 do 4. júla 2000. Z tohto dôvodu jej uložila pokutu vo výške 3,57 milióna eur. Táto suma zahŕňala zníženie pokuty v prospech žalobkyne o 20 % na základe bodu D ods. 1 oznámenia Komisie o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4…), ktorý stanovuje podmienky, za ktorých podniky spolupracujúce s Komisiou počas vyšetrovania týkajúceho sa kartelu tým, že pred zaslaním oznámenia o výhradách jej zašlú informácie, dokumenty alebo iné dôkazy, ktoré prispejú k potvrdeniu existencie porušenia, môžu byť oslobodené od uloženia pokuty alebo im môže byť znížená pokuta, ktorú by inak museli zaplatiť.

9 Dňa 10. marca 2003 podala žalobkyňa na Všeobecný súd žalobu proti rozhodnutiu z roku 2002. Všeobecný súd zrušil uvedené rozhodnutie vo vzťahu k žalobkyni (rozsudok z 25. októbra 2007, Ferriere Nord/Komisia, T-94/03, …, EU:T:2007:320) a ostatným podnikom, ktorým je rozhodnutie určené, z dôvodu, že použitý právny základ, teda článok 65 ods. 4 a 5 UO, už v čase prijatia tohto rozhodnutia nebol účinný. Z tohto dôvodu Komisia nemala na základe týchto ustanovení právomoc konštatovať a postihovať porušenie článku 65 ods. 1 UO po skončení platnosti Zmluvy o ESUO. Všeobecný súd nepreskúmal ostatné aspekty tohto rozhodnutia.

10 Rozhodnutie z roku 2002 nadobudlo právoplatnosť vo vzťahu k [Združeniu], ktoré nepodalo žalobu na Všeobecný súd.

B. Druhé rozhodnutie Komisie (2009)

11 Listom z 30. júna 2008 Komisia informovala žalobkyňu a ostatné dotknuté podniky o svojom úmysle prijať nové rozhodnutie, pričom opravila použitý právny základ. Okrem toho spresnila, že uvedené rozhodnutie sa zakladá na dôkazoch predložených v oznámení o výhradách a v oznámení o doplňujúcich výhradách. Na výzvu Komisie žalobkyňa predložila 1. augusta 2008 písomné pripomienky.

12 Komisia faxmi z 24. júla a 25. septembra 2008 a následne z 13. marca, 30. júna a 27. augusta 2009 požiadala žalobkyňu o informácie týkajúce sa jej akcionárov a finančnej situácie podniku. Žalobkyňa odpovedala na tieto žiadosti o informácie e-mailami z 1. augusta a 1. októbra 2008, potom z 18. marca, 1. júla a 8. septembra 2009.

13 Dňa 30. septembra 2009 Komisia prijala rozhodnutie K(2009) 7492 v konečnom znení týkajúce sa konania o uplatnení článku 65 Zmluvy o ESUO (vec COMP/37.956 – Výstuže do betónu, opätovné prijatie), adresované tým istým podnikom ako rozhodnutie z roku 2002, vrátane žalobkyne. Toto rozhodnutie bolo prijaté na základe procesných pravidiel Zmluvy o ES a [nariadenia č. 1/2003]. Vychádzala zo skutočností uvedených v oznámení o výhradách a v oznámení o doplňujúcich výhradách a v podstate prevzala obsah a závery rozhodnutia z roku 2002. Konkrétne výška pokuty uloženej žalobkyni vo výške 3,57 milióna eur zostala nezmenená.

14 Dňa 8. decembra 2009 Komisia prijala pozmeňujúce rozhodnutie, v ktorom do svojej prílohy zaradila tabuľky označujúce zmeny cien vynechané v jej rozhodnutí z 30. septembra 2009 a opravila číselné odkazy na uvedené tabuľky v ôsmich poznámkach pod čiarou.

15 Dňa 19. februára 2010 žalobkyňa podala na Všeobecný súd žalobu proti rozhodnutiu Komisie z 30. septembra 2009 v znení zmien (ďalej len ‚rozhodnutie z roku 2009‘). Dňa 9. decembra 2014 Všeobecný súd znížil výšku pokuty uloženej žalobkyni na 3,42144 milióna eur z dôvodu, že žalobkyňa sa tri roky nezúčastnila na časti kartelu týkajúcej sa obmedzovania alebo kontroly výroby alebo predaja a v zostávajúcej časti žalobu zamietol (rozsudok z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia, T-90/10, …, EU:T:2014:1035). Všeobecný súd čiastočne zrušil rozhodnutie z roku 2009 vo vzťahu k jednému z ďalších subjektov, ktorým bolo určené, znížil výšku pokuty uloženej dvom ďalším subjektom, ktorým bolo určené, a zamietol ostatné žaloby.

16 Dňa 20. februára 2015 žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035). Rozsudkom z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), Súdny dvor zrušil uvedený rozsudok Všeobecného súdu, ako aj rozhodnutie z roku 2009 najmä vo vzťahu k žalobkyni.

17 V rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), Súdny dvor rozhodol, že ak bolo rozhodnutie prijaté na základe nariadenia č. 1/2003, konanie vedúce k tomuto rozhodnutiu musí byť v súlade s procesnými pravidlami stanovenými v tomto nariadení, ako aj v [nariadení č. 773/2004], aj keď sa toto konanie začalo pred nadobudnutím ich účinnosti.

18 Súdny dvor pritom konštatoval, že v prejednávanej veci samotné vypočutie z 13. júna 2002, ktoré sa týkalo merita konania, nemožno považovať za zlučiteľné s procesnými požiadavkami týkajúcimi sa prijatia rozhodnutia na základe nariadenia č. 1/2003 v prípade neúčasti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov.

19 Súdny dvor dospel k záveru, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia nemala povinnosť pred prijatím rozhodnutia z roku 2009 zorganizovať nové vypočutie z dôvodu, že podniky už mali možnosť byť ústne vypočuté na vypočutiach z 13. júna a 30. septembra 2002.

20 Vo svojom rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), Súdny dvor pripomenul dôležitosť toho, aby sa na žiadosť dotknutých účastníkov konania konalo vypočutie, na ktoré sú pozvané orgány hospodárskej súťaže členských štátov, pričom jeho neuskutočnenie predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí.

21 Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že toto právo uvedené v nariadení č. 773/2004 nebolo dodržané, nebolo potrebné, aby podnik, ktorého právo bolo takto porušené, preukázal, že toto porušenie mohlo na jeho úkor ovplyvniť priebeh konania a obsah [rozhodnutia z roku 2009].

22 Súdny dvor tiež z rovnakých dôvodov zrušil ďalšie rozsudky Všeobecného súdu prijaté 9. decembra 2014, ktorými rozhodol o zákonnosti rozhodnutia z roku 2009, ako aj toto rozhodnutie vo vzťahu k štyrom ďalším podnikom. Rozhodnutie z roku 2009 sa naopak stalo konečným pre podniky, ktorým bolo určené, ktoré nepodali odvolanie proti uvedeným rozsudkom.

C. Tretie rozhodnutie Komisie (2019)

23 Listom z 15. decembra 2017 Komisia informovala žalobkyňu o svojom zámere pokračovať v správnom konaní a zorganizovať v tomto rámci nové vypočutie účastníkov uvedeného konania za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov.

24 Listom z 1. februára 2018 žalobkyňa predložila pripomienky, v ktorých spochybnila právomoc Komisie pokračovať v správnom konaní, a vyzvala ju, aby v ňom nepokračovala.

25 Dňa 23. apríla 2018 Komisia uskutočnila nové vypočutie týkajúce sa veci samej, na ktorom sa zúčastnili v prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov a úradníka povereného vypočutím žalobkyňa, ako aj tri ďalšie podniky, ktorým bolo rozhodnutie z roku 2009 určené.

26 Listami z 19. novembra 2018, ako aj zo 17. januára a zo 6. mája 2019 Komisia zaslala žalobkyni tri žiadosti o informácie týkajúce sa jej akcionárov a majetkovej situácie. Žalobkyňa odpovedala na tieto žiadosti o informácie listami z 10. decembra 2018, ako aj z 31. januára a z 9. mája 2019.

27 Dňa 21. júna 2019 sa žalobkyňa zúčastnila na stretnutí so službami Komisie, počas ktorého tieto služby uviedli, že sa rozhodli navrhnúť kolégiu komisárov prijatie nového sankčného rozhodnutia, ale že vzhľadom na objektívne predĺženú lehotu navrhujú uplatnenie mimoriadnej poľahčujúcej okolnosti.

28 Dňa 4. júla 2019 Komisia prijala [sporné] rozhodnutie adresované piatim podnikom, vo vzťahu ku ktorým bolo rozhodnutie z roku 2009 zrušené, a to okrem žalobkyne, spoločnostiam Alfa Acciai SpA, Feralpi Holding SpA (predtým Feralpi Siderurgica SpA a Federalpi Siderurgica SRL), Partecipazioni Industriali SpA (predtým Riva Acciaio SpA a neskôr Riva Fire SpA, ďalej len ‚Riva‘), ako aj Valsabbia Investimenti SpA a Ferriera Valsabbia SpA.

29 [Sporným] rozhodnutím Komisia konštatovala rovnaké porušenie ako porušenie, ktoré je predmetom rozhodnutia z roku 2009, pričom z dôvodu dĺžky konania znížila pokuty uložené podnikom, ktorým bolo rozhodnutie určené, o 50 %. Žalobkyni bolo okrem toho priznané dodatočné zníženie pokuty o 6 %, pretože sa nezúčastnila na časti kartelu týkajúcej sa obmedzovania alebo kontroly výroby alebo predaja počas určitého obdobia. V článku 2 [sporného] rozhodnutia tak uložila žalobkyni pokutu vo výške 2,237 milióna eur.

30 Dňa 8. júla 2019 bola žalobkyni zaslaná neúplná kópia [sporného] rozhodnutia, ktorá obsahovala len nepárne strany, čo žalobkyňa oznámila Komisii listom z 9. júla 2019.

31 Dňa 18. júla 2019 bola žalobkyni doručená úplná verzia [sporného] rozhodnutia.“

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

15 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 30. septembra 2019 podala odvolateľka žalobu v prvom rade na zrušenie sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týka, a subsidiárne na zníženie pokuty, ktorá jej bola uložená.

16 Na podporu svojho návrhu na zrušenie sporného rozhodnutia odvolateľka v podstate uviedla šesť žalobných dôvodov, z ktorých prvý bol založený na porušení práva na obhajobu a procesných pravidiel na vypočutí 23. apríla 2018, druhý na údajne protiprávnom odmietnutí Komisie overiť pred prijatím sporného rozhodnutia zlučiteľnosť tohto rozhodnutia so zásadou primeranej dĺžky konania, tretí na porušení zásady primeranej dĺžky konania, štvrtý na porušení povinnosti odôvodnenia, prekročení právomoci a porušení zásady proporcionality, piaty na porušení zásady *ne bis in idem* a šiesty na nezákonnosti režimu premlčania stanoveného v článku 25 nariadenia č. 1/2003.

17 Pokiaľ ide najmä o prvý žalobný dôvod, odvolateľka v prvých dvoch z piatich výhrad uvedených v rámci tohto žalobného dôvodu tvrdila, že po prvé nestrannosť poradného výboru zavedená nariadením č. 1/2003 (ďalej len „poradný výbor“) bola spochybnená z dôvodu, že postoj zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov, z ktorých sa tento výbor skladá, mohol byť ovplyvnený skutočnosťou, že tieto orgány vedeli o stanovisku prijatom vo veci, jednak Komisiou v jej rozhodnutiach z rokov 2002 a 2009 a jednak Všeobecným súdom v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), a po druhé, že nezávislosť Komisie bola ovplyvnená okolnosťou, že táto inštitúcia, podporená týmto rozsudkom, už v skutočnosti nemohla akceptovať opačný názor vyjadrený zástupcami orgánov hospodárskej súťaže členských štátov, ktorí zasadajú v poradnom výbore.

18 Vo svojej tretej výhrade uvedeného žalobného dôvodu odvolateľka tvrdila, že Komisia jednak porušila rôzne pravidlá týkajúce sa organizácie vypočutí a jednak sa dopustila pochybenia, keď nepozvala Združenie, Leali SpA a jej dcérsku spoločnosť Acciaierie e Ferriere Leali Luigi SpA (ďalej spoločne len „Leali“), Lucchini SpA, Riva, Industrie Riunite Odolesi SpA (ďalej len „IRO“) a Associazione Nazionale Sagomatori Ferro (Národné združenie spoločností na spracovanie železa, ďalej len „Ansfer“) na vypočutie z 23. apríla 2018, hoci vzhľadom na to, že vo veci zohrávali dôležitú úlohu, mohli oznámiť orgánom hospodárskej súťaže členských štátov informácie, ktoré by im umožnili prijať ich stanovisko s úplnou znalosťou veci. Podľa odvolateľky bolo porušené jej právo na obhajobu, keďže nemohla využiť stanovisko, ktoré tieto orgány vydali s úplnou znalosťou veci.

19 Vo svojej štvrtej výhrade prvého žalobného dôvodu odvolateľka tvrdila, že nebolo možné napraviť procesnú vadu vytýkanú Súdnym dvorom. Vzhľadom na dobu, ktorá uplynula, došlo podľa nej k takým zmenám v identite aktérov a štruktúre trhu, že nebolo možné uskutočniť žiadne vypočutie za rovnakých podmienok alebo prinajmenšom za rovnocenných podmienok, aké platili v roku 2002.

20 Svojou piatou výhradou tohto žalobného dôvodu odvolateľka najmä tvrdila, že stanovisko poradného výboru, ktoré obsahovalo vyhlásenie podpísané ôsmimi orgánmi hospodárskej súťaže členských štátov, podľa ktorého vypočutie z 23. apríla 2018 napravilo procesnú vadu konštatovanú Súdnym dvorom v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), je chybné. Dva z týchto ôsmich orgánov, vrátane orgánu hospodárskej súťaže spravodajcu, sa totiž na tomto vypočutí nezúčastnili.

21 Odvolateľka uviedla na podporu svojho subsidiárneho návrhu smerujúceho k čiastočnému zrušeniu sporného rozhodnutia a zodpovedajúcemu zníženiu pokuty, ktorá jej bola uložená, tri dodatočné žalobné dôvody, z ktorých siedmy je založený na porušení dôkazného bremena a zásady *in dubio pro reo*, ôsmy na protiprávnosti zvýšenia pokuty z dôvodu opakovaného porušovania a deviaty na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, pokiaľ ide o zohľadnenie poľahčujúcich okolností, a na oneskorenom charaktere dôvodov odôvodňujúcich priznanie obmedzeného zníženia pokuty.

22 Rozhodnutím z 11. februára 2020 Všeobecný súd povolil vstup Rady Európskej únie do konania ako vedľajšej účastníčky na podporu návrhov Komisie.

23 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd zamietol žalobu v celom rozsahu.

24 Pokiaľ ide o prvý žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd po prvé rozhodol, že argumentácia odvolateľky nemohla preukázať, že v prejednávanej veci nebola zaručená nestrannosť tak zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov v poradnom výbore, ako aj Komisie. Po druhé Komisia tým, že na vypočutie z 23. apríla 2018 nepozvala niektoré podniky a združenia, neporušila ani pravidlá týkajúce sa organizácie vypočutí, ani právo žalobkyne na obhajobu. Po tretie zmeny kontextu spôsobené plynutím času nemajú vplyv na možnosť Komisie obnoviť konanie po zrušení jedného z jej rozhodnutí rozsudkom Súdneho dvora alebo Všeobecného súdu, pokiaľ táto inštitúcia overila, že pokračovanie v konaní sa ešte javí ako riešenie primerané situácii, ako to urobila Komisia v prejednávanej veci. Po štvrté argumentácia, ktorej cieľom je preukázať, že stanovisko poradného výboru bolo chybné, nie je dôvodná.

25 Pokiaľ ide o tretí žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd rozhodol, že ani dĺžka administratívnych štádií konania vedeného Komisiou, ani celková dĺžka tohto konania nebola neprimeraná, a že v každom prípade aj za predpokladu, že by sa dĺžka konania mohla považovať za odporujúcu zásade primeranej lehoty, odvolateľka nepreukázala nijaký zásah do jej práva na obhajobu vyplývajúci z tejto dĺžky.

26 Pokiaľ ide o štvrtý žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd rozhodol, že po prvé Komisia dostatočne vysvetlila dôvody, ktoré ju viedli k prijatiu nového rozhodnutia napriek dvom zrušeniam, ku ktorým došlo v minulosti, po druhé pokuta uložená odvolateľke v spornom rozhodnutí má stále odstrašujúci účinok, keďže pokuty uložené v rozhodnutiach z rokov 2002 a 2009 boli po zrušení týchto rozhodnutí vrátené, po tretie pred prijatím sporného rozhodnutia odvolateľka ešte nebola sankcionovaná za predmetné porušenie vzhľadom na dve zrušenia, ku ktorým došlo, po štvrté, pokračovanie v konaní a prijatie nového rozhodnutia mohli uľahčiť úlohu tretích osôb, ktoré chceli podať žalobu o náhradu škody, najmä vzhľadom na skutočnosť, že sa to mohlo týkať aj iných členských štátov ako Talianskej republiky a že Komisia nemohla vylúčiť uplatnenie iného vnútroštátneho práva ako talianskeho práva a po piate zásada proporcionality nebola porušená.

27 Pokiaľ ide o piaty žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd rozhodol, že zásada *ne bis in idem* nebola porušená, keďže ku dňu vydania napadnutého rozsudku žiadne rozhodnutie vo veci samej nebolo konečným rozhodnutím, pokiaľ ide o účasť odvolateľky na porušeniach, ktoré jej boli vytýkané.

28 Pokiaľ ide o šiesty žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd rozhodol, že námietka nezákonnosti týkajúca sa článku 25 nariadenia č. 1/2003, ktorá je v ňom uvedená, musí byť zamietnutá. Odvolateľka nepreukázala, že normotvorca Únie v rámci zosúlaďovania, ktoré vykonal medzi cieľmi, ktoré bolo v tejto súvislosti potrebné zohľadniť, prekročil priestor, ktorý mu musí byť v tomto rámci priznaný. Stanovením premlčacej lehoty na sankcionovanie porušení práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže v trvaní piatich rokov a v prípade prerušenia tejto lehoty v trvaní desiatich rokov by sa časovo striktne obmedzilo konanie Komisie. Pokiaľ ide o skutočnosť, že podľa článku 25 ods. 6 nariadenia č. 1/2003 je plynutie premlčacej lehoty prerušené počas konaní o žalobe proti rozhodnutiu Komisie, Všeobecný súd zdôraznil, že ide o situácie, v ktorých nečinnosť Komisie nie je dôsledkom nedostatku náležitej starostlivosti tejto inštitúcie.

29 Pokiaľ ide o ôsmy žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd sa domnieval, že po prvé zvýšenie pokuty uloženej odvolateľke z dôvodu opakovaného porušovania bolo pre odvolateľku dostatočne predvídateľné, a teda neporušilo jej právo na obhajobu, po druhé lehota,

ktorá sa mala zohľadniť na účely rozhodnutia, či je potrebné takéto zvýšenie uložiť, nebola neprimerane dlhá, a po tretie zvýšenie o 50 % uplatnené v prejednávanej veci z dôvodu opakovaného porušovania nebolo neprimerané.

30 Pokiaľ ide o deviaty žalobný dôvod v prvostupňovom konaní, Všeobecný súd rozhodol, že po prvé rozdiel medzi sadzbami zníženia priznaného odvolateľke a inému podniku z dôvodu neúčasti týchto podnikov na konkrétnej časti kartelu, ktorej sa týka sporné rozhodnutie, bol odôvodnený, a po druhé, že Komisia neposkytla súvisiace informácie oneskorene.

Návrhy účastníkov konania na Súdnom dvore

31 Odvolateľka svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:

– v prvom rade zrušil napadnutý rozsudok a v dôsledku toho zrušil sporné rozhodnutie,

– subsidiárne zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom ním bol zamietnutý jej subsidiárny návrh na čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia, čiastočne zrušil toto rozhodnutie a znížil pokutu, ktorá jej bola uložená,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania na obidvoch stupňoch.

32 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania.

33 Rada navrhuje, aby Súdny dvor zamietol námietku nezákonnosti článku 25 nariadenia č. 1/2003 a uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania.

O odvolaní

34 Odvolateľka uvádza na podporu svojho odvolania osem odvolacích dôvodov.

O prvom odvolacom dôvode

35 Svojím prvým odvolacím dôvodom, ktorý sa delí na štyri časti, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil právo na obhajobu, nepreskúmal dôkazy, zjavne skreslil skutkové okolnosti a dôkazy, porušil svoju povinnosť odôvodniť svoje rozsudky a vykonal svojvoľné posúdenia.

O tretej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

36 V tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu, ktorú treba preskúmať ako v prvom rade, odvolateľka v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 158 až 162 napadnutého rozsudku konštatoval, že napriek zmenám v identite aktérov

a štruktúre trhu Komisia mohla napraviť procesnú vadu, ktorú jej Súdny dvor vytýkal v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), zorganizovaním vypočutia z 23. apríla 2018. Spochybňuje dôvody uvedené v bodoch 159 a 160 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd konštatoval, že z dôvodu uplynutia času nebolo možné zorganizovať žiadne vypočutie za podmienok rovnocenných s podmienkami, ktoré platili v priebehu roka 2002. Podľa žalobkyne protiprávnosť konštatovaná v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716) nie je nenapraviteľná z dôvodu zmien, ku ktorým došlo v priebehu času, ale z dôvodu pochybenia tejto inštitúcie, ktoré prispelo k tejto protiprávnosti.

37 Komisia tvrdí, že táto argumentácia je nová, a preto neprípustná. Táto argumentácia je v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

38 Podľa článku 170 ods. 1 druhej vety Rokovacieho poriadku Súdneho dvora odvolaním nemožno meniť predmet sporu pred Všeobecným súdom. Ak sa však podľa ustálenej judikatúry účastníkovi umožní predložiť dôvody alebo tvrdenia, ktoré neboli predložené v konaní pred Všeobecným súdom, po prvýkrát v konaní pred Súdnym dvorom, povolí sa mu predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má obmedzené právomoci v odvolacom konaní, spor v širšom rozsahu, než bol ten, ktorým sa zaoberal Všeobecný súd. V rámci odvolania sa tak právomoc Súdneho dvora obmedzuje na preskúmanie toho, ako Všeobecný súd posúdil žalobné dôvody a tvrdenia, ktoré boli pred ním prejednané (rozsudok z 29. februára 2024, Euranimi/Komisia, C-95/23 P, EU:C:2024:177, bod 53 citovaná judikatúra).

39 V bode 158 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že výhrada odvolateľky, podľa ktorej nebolo možné napraviť procesnú vadu vytýkanú Súdnym dvorom, bola založená na konštatovaní, podľa ktorého z dôvodu uplynutého času boli zmeny v identite aktérov a štruktúre trhu také, že nebolo možné uskutočniť žiadne vypočutie za rovnakých podmienok alebo prinajmenšom za rovnocenných podmienok, aké platili v roku 2002.

40 Tento opis výhrady v prvostupňovom konaní odvolateľka vo svojom odvolaní nespochybnila. Treba však konštatovať, že z uvedeného opisu nevyplýva, že odvolateľka pred Všeobecným súdom tvrdila, že pochybenia, ktorých sa dopustila Komisia, mali za následok nenapraviteľnosť procesnej vady konštatovanej Súdnym dvorom v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716).

41 Je pravda, že odvolateľka vo svojej duplike uvádza, že v bodoch 62, 82, 97, 127, 133, 136, 167, 182 a 205 svojej žaloby v prvostupňovom konaní zdôraznila, že kombinovaný účinok pochybení Komisie a neobvykle dlhého trvania konania znemožnilo napraviť procesnú vadu konštatovanú Súdnym dvorom. Zo žiadneho z týchto bodov však nevyplýva, že by odvolateľka pred Všeobecným súdom tvrdila, že to neboli zmeny, ktoré nastali v priebehu času, ktoré spôsobili nenapraviteľnosť procesnej vady konštatovanej Súdnym dvorom v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), ale pochybenie Komisie, ktoré prispelo k realizácii tejto protiprávnosti.

42 Z toho vyplýva, že keďže argumentácia v rámci tretej časti prvého odvolacieho dôvodu bola prvýkrát vznesená pred Súdnym dvorom, musí byť zamietnutá ako neprípustná.

O prvej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

43 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka v podstate tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 64 až 78 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že na vypočutí z 23. apríla 2018 a pri prijímaní stanoviska poradného výboru tak Komisia, ako aj zástupcovia orgánov hospodárskej súťaže členských štátov spĺňali požiadavku nestrannosti.

44 Po prvé podľa názoru odvolateľky tieto orgány nemohli prijať iné stanoviská ako tie, ktoré už boli uvedené v rozhodnutí z roku 2009 a ktoré Všeobecný súd potvrdil v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), ako aj v siedmich ďalších rozsudkoch vydaných v priebehu roka 2014 v súvislosti so žalobami podanými inými adresátmi rozhodnutia z roku 2009 proti tomuto rozhodnutiu (ďalej spoločne len „rozsudky z roku 2014“), z ktorých niektoré nadobudli právoplatnosť.

45 Po druhé posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého bola požiadavka nestrannosti dodržaná, pokiaľ ide o Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM) (Úrad na ochranu hospodárskej súťaže a trhu, Taliansko), je nesprávne a vychádza zo zjavného skreslenia, či dokonca z prostého opomenutia posúdenia skutkových okolností a dôkazov.

46 Všeobecný súd zohľadnil skutočnosť, že AGCM vedel o rozhodnutí z roku 2009 a o rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035). Všeobecný súd však nezohľadnil, že tento orgán vychádzal, ako to preukazujú viaceré dokumenty predložené Všeobecnému súdu, z tohto rozhodnutia a z tohto rozsudku, keď v roku 2017 sankcionoval kartel týkajúci sa tých istých podnikov a toho istého druhu správania, ako sú podniky a správanie, na ktoré sa vzťahuje uvedené rozhodnutie (ďalej len „rozhodnutie AGCM z roku 2017“). Odvolateľka zdôrazňuje, že obe osoby, ktoré zastupovali AGCM na vypočutí z 23. apríla 2018, zohrávali rozhodujúcu úlohu v postupe prijímania rozhodnutia AGCM z roku 2017.

47 Vzhľadom na tieto skutočnosti sú dva predpoklady, o ktoré sa Všeobecný súd opieral v bode 75 napadnutého rozsudku, nesprávne. Na jednej strane skutočnosť, že kartel, na ktorý sa vzťahuje rozhodnutie AGCM z roku 2017, je odlišný od kartelu, na ktorý sa vzťahuje sporné rozhodnutie, je irelevantná. Na druhej strane predpoklad, podľa ktorého rozhodnutie AGCM z roku 2017 nemohlo ovplyvniť tento orgán, pretože toto rozhodnutie bolo zrušené talianskym súdom, je tiež nesprávny. K tomuto zrušeniu totiž došlo po vypočutí z 23. apríla 2018, pretože vyplývalo z rozsudku Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio, Taliansko) z 12. júna 2018. Za týchto podmienok sa odvolateľka domnieva, že bolo v záujme AGCM, aby na tomto vypočutí došlo k potvrdeniu námietok Komisie. Okrem toho v čase, keď 27. júna a 1. júla 2019 AGCM vydal svoje stanovisko v rámci poradného výboru, o jeho odvolaní proti tomuto rozsudku sa ešte nerozhodlo.

48 Po tretie po rozsudkoch z roku 2014 Komisia nemala nijaký dôvod nechať sa ovplyvniť prípadným opačným stanoviskom poradného výboru.

49 Okrem toho odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd nerozhodol o jej argumentácii založenej na porušení prezumpcie neviny, ktorá je uvedená v bodoch 123 až 127 žaloby v prvostupňovom konaní. Keďže Všeobecný súd v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10,

EU:T:2014:1035), konštatoval, že odvolateľka sa zúčastnila na karteli, na ktorý sa vzťahuje sporné rozhodnutie, čo si zástupcovia orgánov hospodárskej súťaže členských štátov nemohli nevšimnúť na vypočutí 23. apríla 2018, ani pri svojich následných vystúpeniach v rámci poradného výboru.

50 Komisia tvrdí, že táto argumentácia je neprípustná, pretože je čiastočne príliš nepresná a čiastočne nová. V každom prípade je táto argumentácia nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

51 Pokiaľ ide o prípustnosť druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, treba na jednej strane pripomenúť, že z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ, z článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 ods. 2 rokovacieho poriadku vyplýva, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh konkrétne podporujú, inak sú odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustné (rozsudok z 11. januára 2024, Foz/Rada, C-524/22 P, EU:C:2024:23, bod 26 a citovaná judikatúra).

52 Časti odvolania, ktoré neobsahujú nijakú argumentáciu osobitne smerujúcu k vymedzeniu nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je poznačený napadnutý rozsudok, tak nezodpovedajú tejto požiadavke a musia byť zamietnuté ako neprípustné (rozsudok z 22. júna 2023, YG/Komisia, C-818/21 P, EU:C:2023:511, bod 105 a citovaná judikatúra).

53 Na druhej strane odvolateľ má právo podať odvolanie na Súdny dvor s uvedením dôvodov a tvrdení vyplývajúcich zo samotného napadnutého rozsudku, ktoré smerujú k spochybneniu jeho dôvodnosti z právneho hľadiska (rozsudok zo 6. júla 2023, EIB a Komisia/ClientEarth, C-212/21 P a C-223/21 P, EU:C:2023:546, bod 96, ako aj citovaná judikatúra).

54 Hoci v prejednávanej veci odvolateľka v názve prvého odvolacieho dôvodu, pokiaľ ide o vypočutie z 23. apríla 2018 a stanovisko poradného výboru, poukazuje na porušenie článku 266 ZFEÚ a článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), nevysvetľuje dôvody, pre ktoré by tieto ustanovenia mohli podporiť výhradu založenú na nedostatku nestrannosti členov poradného výboru a Komisie, čo je v rozpore s judikatúrou citovanou v bode 51 tohto rozsudku. Z toho vyplýva, že túto časť treba zamietnuť ako neprípustnú v rozsahu, v akom sa zakladá na porušení uvedených ustanovení.

55 Naproti tomu výhrada založená na porušení zásady prezumpcie neviny zakotvenej v článku 48 ods. 1 Charty a článku 6 ods. 2 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“), je uvedená dostatočne jasne na pochopenie toho, že odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd opomenul rozhodnúť o časti jej žaloby v prvostupňovom konaní. Táto výhrada je teda prípustná.

56 Okrem toho odvolateľka pred Všeobecným súdom tvrdila, že vzhľadom na rozhodnutie AGCM z roku 2017 nemožno považovať zástupcov AGCM, ktorí sa zúčastnili na vypočutí z 23. apríla 2018 a na práci poradného výboru v súvislosti s prijatím sporného rozhodnutia, za objektívnych a nestranných. Z bodu 75 napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že Všeobecný súd zamietol toto tvrdenie z dôvodu, že rozhodnutie AGCM z roku 2017 bolo neskôr zrušené rozsudkom Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionálny správny súd pre Lazio) z 12. júna 2018. V súlade s judikatúrou uvedenou v bode 53 tohto rozsudku je preto odvolateľka v rámci svojho odvolania oprávnená napadnúť toto posúdenie tvrdením, že dátum tohto rozsudku bol relevantný.

57 Pokiaľ ide o vec samu, treba uviesť, že Všeobecný súd najprv v bodoch 64 až 66 napadnutého rozsudku pripomenul, že vzhľadom na to, že rozsudok z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), bol zrušený Súdnym dvorom, bol odstránený z právneho poriadku Únie. Ďalej v bodoch 71 a 72 napadnutého rozsudku rozhodol, že „inherentnou vlastnosťou povinnosti vyvodiť dôsledky zo zrušenia je možná vedomosť o skôr prijatom riešení, prípadne potvrdená rozsudkom Všeobecného súdu, ktorý bol následne zrušený Súdnym dvorom v odvolacom konaní“. Podľa Všeobecného súdu záver, že táto vedomosť môže „sama osebe brániť v pokračovaní konania“, by bol nezlučiteľný s článkom 266 ZFEÚ, ktorý v prípade zrušenia na základe článku 263 ZFEÚ ukladá inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie povinnosť prijať opatrenia na vykonanie rozsudkov vydaných vo vzťahu k nim, pričom ich však nezbavuje úlohy spočívajúcej v zabezpečovaní uplatňovania práva Únie v oblastiach patriacich do ich právomoci. Napokon Všeobecný súd v bode 73 tohto rozsudku konštatoval, že za takýchto okolností by pokračovanie v konaní bolo zakázané len vtedy, ak by odvolateľka mohla konkrétnymi dôkazmi preukázať, že nestrannosť zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov a Komisie „bola skutočne negatívne ovplyvnená“.

58 Toto posúdenie nevychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

59 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že právo na riadnu správu vecí verejných zakotvené v článku 41 Charty stanovuje, že každý má právo, aby inštitúcie Únie vybavovali jeho záležitosti nestranne. Táto požiadavka nestrannosti zahŕňa jednak subjektívnu nestrannosť v tom zmysle, že žiadny z členov dotknutej inštitúcie, ktorá rozhoduje o veci, nesmie prejavovať osobnú zaujatosť, a jednak objektívnu nestrannosť v tom zmysle, že inštitúcia musí poskytnúť dostatočné záruky na vylúčenie akýchkoľvek oprávnených pochybností v tomto ohľade (rozsudok z 1. februára 2024, Scania a i./Komisia, C-251/22 P, EU:C:2024:103, bod 70 ako aj citovaná judikatúra).

60 V prejednávanej veci, s výnimkou AGCM, sa argumentácia odvolateľky týka len objektívnej nestrannosti zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov a Komisie.

61 Aj za predpokladu, že by sa požiadavka nestrannosti, ako vyplýva z článku 41 Charty, uplatňovala aj na zástupcov orgánov hospodárskej súťaže členských štátov, keď sa zúčastňujú na vypočutí a pokiaľ prispievajú k stanovisku poradného výboru k návrhu rozhodnutia Komisie v oblasti hospodárskej súťaže, samotná vedomosť týchto zástupcov o predchádzajúcom rozhodnutí Komisie, ktoré bolo potvrdené rozsudkom Všeobecného súdu a následne zrušeného Súdnym dvorom, nemôže sama osebe a pri neexistencii akejkoľvek inej objektívnej skutočnosti postačovať na to, aby u tretích osôb vyvolala oprávnenú pochybnosť o existencii prípadnej zaujatosti uvedených zástupcov. Ak sa totiž členovia poradného výboru zúčastňujú na vypočutí a prispievajú k vypracovaniu stanoviska tohto výboru k návrhu rozhodnutia Komisie v oblasti hospodárskej súťaže, nie sú povinní zohľadniť takéto skoršie rozhodnutie. Samotná vedomosť o takomto rozhodnutí teda nemôže sama osebe vyvolať oprávnenú pochybnosť o existencii prípadnej zaujatosti zo strany členov uvedeného výboru.

62 To isté platí o to viac, pokiaľ ide o Komisiu. Ak by sa totiž prijala argumentácia odvolateľky, znamenalo by to, že by sa tejto inštitúcii zakázalo pokračovať v konaní po zrušení rozhodnutia Všeobecným súdom alebo Súdnym dvorom, a to aj v situácii, o akú ide v prejednávanej veci, dokonca aj v prípade neexistencie konkrétnych dôkazov, ktoré by mohli vyvolať oprávnenú pochybnosť o jej nestrannosti. Ako Všeobecný súd správne uviedol, takýto zákaz by bol nezlučiteľný s článkom 266 ZFEÚ, ktorý v prípade zrušenia aktu ukladá inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie, ktoré vydali tento akt, povinnosť prijať opatrenia potrebné na vykonanie rozsudkov, ktoré boli voči nim vydané, pričom nevylučuje možnosť prijať nový akt bez

vád konštatovaných súdom Únie. Okrem toho takéto riešenie by Komisii bránilo v plnení jej úlohy spočívajúcej v zabezpečovaní uplatňovania práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže v oblastiach patriacich do jej právomoci.

63 Pokiaľ ide o údajný nedostatok nestrannosti AGCM, odvolateľka tvrdí, že tento orgán vychádzal z rozhodnutia z roku 2009 a z rozsudkov z roku 2014, keď prijal rozhodnutie AGCM z roku 2017.

64 Z dôkazov uvedených v tejto súvislosti odvolateľkou pritom vyplýva, že rozhodnutie z roku 2009 a rozsudky z roku 2014, hoci sú uvedené v rozhodnutí AGCM z roku 2017, nepredstavujú jeden zo základov tohto rozhodnutia. Okrem toho tvrdenia odvolateľky týkajúce sa nedostatku objektivity alebo nestrannosti AGCM neboli v jej žalobe v prvostupňovom konaní jasne uvedené. Za týchto podmienok Všeobecný súd neskreslil skutkové okolnosti a dôkazy, ani neopomenul rozhodnúť o argumentácii odvolateľky.

65 Pokiaľ ide o výhradu, podľa ktorej Všeobecný súd opomenul rozhodnúť o argumentácii založenej na porušení zásady prezumpcie neviny, treba uviesť, že odvolateľka v prvostupňovom konaní tvrdila, že keďže Všeobecný súd v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), už konštatoval jej účasť na karteli, zástupcovia orgánov hospodárskej súťaže členských štátov neboli počas vypočutia z 23. apríla 2018 a následných prác poradného výboru schopní predpokladať jeho nevinu. Táto výhrada sa teda prekrýva s argumentáciou, v ktorej odvolateľka všeobecnejšie tvrdí, že tieto orgány nie sú nestranné. Keďže však Všeobecný súd zamietol túto argumentáciu v celom rozsahu, nebol povinný vyjadriť sa osobitne k uvedenej výhrade. V tejto súvislosti treba uviesť, že odvolateľka neuviedla nijaké tvrdenie, ktorým by osobitne doplnila svoju výhradu týkajúcu sa dodržiavania prezumpcie neviny.

66 Z tohto vyplýva, že prvá časť prvého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.

O druhej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

67 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že v bodoch 79 až 157 napadnutého rozsudku zamietol jej argumentáciu založenú na neúplnosti vypočutia z 23. apríla 2018, keďže Komisia nepozvala Riva, Leali, IRO, Lucchini, Združenie a Ansfer, dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Všeobecný súd predovšetkým nesprávne odpovedal na otázku, či Komisia, pokiaľ ide o toto vypočutie, akýmkoľvek iným spôsobom než porušením pravidla, ktoré jej bolo uložené, zasiahla do práva odvolateľky na obhajobu.

68 V prvom rade, pokiaľ ide o Riva, odvolateľka tvrdí, že tento podnik, ktorému bolo sporné rozhodnutie určené, bol nútený vzdať sa účasti na vypočutí z 23. apríla 2018. Z dôvodu času, ktorý uplynul od predmetných skutkových okolností, totiž žiadny zo zamestnancov spoločnosti Riva nemohol predložiť žiadne užitočné dôkazy proti námietkam Komisie. Odvolateľka zdôrazňuje, že porušením jej práva na obhajobu nie je neprítomnosť spoločnosti Riva na vypočutí z 23. apríla 2018, ale neobvykle dlhá dĺžka konania. V dôsledku toho táto príliš dlhá dĺžka konania bránila poradnému výboru vypočuť Riva a získať úplný obraz o kontexte a prostriedkoch na obranu týkajúcich sa kartelu, ktorý Komisia zamýšľala sankcionovať.

69 V druhom rade, pokiaľ ide o situáciu podnikov a združení, ktoré mali byť podľa odvolateľky pozvané na vypočutie z 23. apríla 2018 ako zúčastnené tretie strany v súlade s článkom 27 ods. 3 druhou vetou nariadenia č. 1/2003 a článkom 13 ods. 1 a 2 nariadenia č. 773/2004, odvolateľka na jednej strane tvrdí, že Všeobecný súd v bode 102 napadnutého rozsudku zamietol jej argumentáciu týkajúcu sa porušenia práva na obhajobu vyplývajúceho z neprítomnosti spoločností Leali, IRSO a Združenia, pričom vychádzal z irelevantných úvah.

70 Na druhej strane odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že Komisia sa oprávnene domnievala, že Lucchini a Ansfer nemali postavenie zúčastnenej tretej strany.

71 Posúdenie Všeobecného súdu týkajúce sa spoločnosti Lucchini je svojvoľné, rigidné a formalistické. Neumožňuje totiž pochopiť, prečo žiadosť spoločnosti Lucchini o povolenie zúčastniť sa ako účastník konania na vypočutí z 23. apríla 2018 nemohla byť vykladaná v tom zmysle, že tento podnik chcel byť pozvaný ako zúčastnená tretia strana.

72 Pokiaľ ide o postavenie spoločnosti Ansfer ako zúčastnenej tretej strany, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd rozhodol rozporuplne, skreslil a svojvoľne posúdil skutkový stav. V tejto súvislosti uvádza štyri výhrady.

73 Po prvé dôvody uvedené v bodoch 126 až 128 napadnutého rozsudku sú rozporuplné. Všeobecný súd totiž po tom, čo konštatoval, že je legitímne, aby si subjekt, ktorého postavenie zúčastnenej tretej strany bolo uznané v skoršom štádiu konania, zachoval toto postavenie počas celého konania, preskúmal, či si v prejednávanej veci Ansfer mohla toto postavenie zachovať.

74 Po druhé Všeobecný súd tým, že v bode 129 napadnutého rozsudku konštatoval, že „záujem prejavený spoločnosťou Ansfer o účasť na konaní nebol zachovaný počas celého konania“, skreslil odôvodnenie 110 sporného rozhodnutia, ktorým Komisia priznala spoločnosti Ansfer postavenie zúčastnenej tretej strany. Okrem toho Všeobecný súd v bode 124 tohto rozsudku obmedzil rozsah výhrady vznesenej v prvostupňovom konaní na procesné postavenie spoločnosti Ansfer v priebehu roka 2002.

75 Všeobecný súd tiež porušil článok 13 ods. 1 a 2 nariadenia č. 773/2004, podľa ktorého je Komisia povinná informovať zúčastnené tretie strany o charaktere a predmete konania, a vyzvať ich, ak o to vo svojich písomných pripomienkach požiadajú, aby predložili svoje argumenty na vypočutí strán, ktorým bolo zaslané oznámenie o výhradách. Je pritom nesporné, že Komisia neinformovala Ansfer o pokračovaní v správnom konaní v decembri 2017, ani ju nevyzvala, aby sa zúčastnila na vypočutí z 23. apríla 2018.

76 Okrem toho Všeobecný súd porušil článok 5 ods. 1 a 2 a článok 6 ods. 2 rozhodnutia predsedu Komisie 2011/695/EÚ z 13. októbra 2011 o funkcii a pôsobnosti vyšetrovateľa v niektorých konaniach vo veci hospodárskej súťaže (Ú. v. EÚ L 275, 2011, s. 29).

77 Po tretie aj za predpokladu, že Všeobecný súd sa dôvodne domnieval, že bolo potrebné posúdiť, či si Ansfer mohla zachovať svoje postavenie zúčastnenej tretej strany, odôvodnenie uvedené v bodoch 132 až 135 napadnutého rozsudku, na základe ktorého Všeobecný súd dospel k záveru, že to tak nebolo, a ktoré sa opiera najmä o určité osobitné skutočnosti, nie je ani logické, ani rozhodujúce.

78 Podľa odvolateľky sa totiž Ansfer nezúčastnila na vypočutí z 30. septembra 2002, pretože toto vypočutie sa netýkalo merita veci, ale výlučne otázky právnych dôsledkov skončenia platnosti Zmluvy ESUO. Skutočnosť, že toto združenie nevystúpilo na vypočutí z 13. júna 2002, je irelevantná, keďže účastníci nemali povinnosť v tomto zmysle. Ďalej skutočnosť, že písomné pripomienky spoločnosti Ansfer boli založené do spisu a následne prevzaté do návrhu sporného rozhodnutia, nie je vôbec rozhodujúca, pretože inak by ani nebolo potrebné pozvať strany na nové vypočutie. Napokon posúdenie uvedené v bode 133 napadnutého rozsudku, podľa ktorého je v záujme riadnej správy vecí verejných „zabrániť narastaniu počtu vedľajších účastníkov“, nie je pochopiteľné, keďže subjektov prítomných na vypočutí z 23. apríla 2018 bolo málo.

79 V každom prípade predchádzajúce úvahy jasne preukazujú svojvoľnú povahu posúdenia Komisie, ako ho potvrdil Všeobecný súd.

80 V treťom rade, pokiaľ ide o situáciu iných tretích osôb, na ktoré sa vzťahuje článok 27 ods. 3 prvá veta nariadenia č. 1/2003 a článok 13 ods. 3 nariadenia č. 773/2004, t. j. iných osôb, než sú adresáti oznámenia o výhradách a zúčastnené tretie strany, akými sú Leali, IRO a Združenie, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd tieto ustanovenia porušil.

81 To isté platí, aj pokiaľ ide o Lucchini. Niektorí z adresátov rozhodnutí z rokov 2002 a 2009 totiž medzičasom zanikli po tom, čo sa dostali do konkurzu, a iní zostali mimo konania o prijatie sporného rozhodnutia, keďže nenapadli rozhodnutie z roku 2002 ani rozsudky z roku 2014. Za týchto okolností bola Komisia povinná vyhovieť žiadosti spoločnosti Lucchini o účasť na vypočutí z 23. apríla 2018. Odmietnutím Komisie došlo k porušeniu práva na obhajobu podnikov dotknutých vyšetrovaním, ktorým bola odňatá možnosť použiť svedeckú výpoveď spoločnosti Lucchini vo svoj prospech. Okrem toho neprítomnosť tohto podniku zasiahla do právomocí členov poradného výboru, ktorí zastupujú orgány hospodárskej súťaže členských štátov. Komisia tak uplatnila svoju voľnú úvahu vo vzťahu k spoločnosti Lucchini svojvoľne, čo Všeobecný súd nekonštatoval.

82 Z analogických dôvodov odvolateľka tvrdí, že Komisia bola povinná pozvať Ansfer, aby sa zúčastnila na vypočutí z 23. apríla 2018 ako iná tretia osoba, pričom Komisia uplatnila svoju voľnú úvahu svojvoľne aj vo vzťahu k tomuto združeniu.

83 Komisia tvrdí, že argumentácia odvolateľky je z viacerých hľadísk neprípustná. Po prvé cieľom tejto argumentácie je v podstate dosiahnuť, aby Súdny dvor vykonal nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov predložených v prvostupňovom konaní. Po druhé nie je založená na žiadnej konkrétnej výhrade, ale obmedzuje sa na vyjadrenie pochybností. Po tretie je príliš všeobecná a netýka sa konkrétne žiadneho nesprávneho právneho posúdenia. Po štvrté výhrady založené na údajnom svojvoľnom výkone voľnej úvahy Komisiou sú nové. V každom prípade sú výhrady odvolateľky nedôvodné.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

84 Na úvod treba uviesť, že odvolateľka zdôrazňuje, že bez ohľadu na otázku, či predmetné podniky a združenia mali právo zúčastniť sa na vypočutí pred prijatím sporného rozhodnutia, uskutočnenie vypočutia z 23. apríla 2018 za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov týmto orgánom neumožnilo získať úplný obraz o kontexte a prostriedkoch obrany týkajúcich sa kartelu, ktorý Komisia zamýšľala sankcionovať, čím došlo k porušeniu práv

odvolateľky na obhajobu. Z jej argumentácie však vyplýva, že odvolateľka tiež tvrdí, že Komisia tým, že nepozvala niektoré podniky alebo združenia na toto vypočutie, porušila procesné pravidlá týkajúce sa vypočutí.

85 Pokiaľ ide v prvom rade o situáciu spoločnosti Riva, odvolateľka nespochybňuje konštatovanie Všeobecného súdu uvedené v bode 93 napadnutého rozsudku, podľa ktorého tento podnik nepožiadal o účasť na vypočutí z 23. apríla 2018. Odvolateľka v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z judikatúry citovanej v bode 52 tohto rozsudku neuvádza žiadnu argumentáciu, ktorá by konkrétne smerovala k vymedzeniu nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je poznačený napadnutý rozsudok. Druhú časť prvého odvolacieho dôvodu treba teda zamietnuť ako neprípustnú v rozsahu, v akom sa týka situácie spoločnosti Riva.

86 Pokiaľ ide v druhom rade o situáciu podnikov a združení, ktoré mohli byť považované za zúčastnené tretie strany, treba po prvé uviesť, že hoci odvolateľka spochybňuje relevantnosť odôvodnenia uvedeného v bode 102 napadnutého rozsudku, podľa ktorého Komisia tým, že nepozvala Leali, IRO a Združenie, aby sa zúčastnili na vypočutí z 23. apríla 2018 ako zúčastnené tretie strany, neporušila právo odvolateľky na obhajobu, v tejto súvislosti neuvádza žiadne nesprávne právne posúdenie.

87 Pokiaľ ide po druhé o Lucchini, Všeobecný súd v bode 103 napadnutého rozsudku uviedol, že po pokračovaní v konaní 15. decembra 2017 tento podnik požiadal Komisiu o povolenie zúčastniť sa na vypočutí z 23. apríla 2018 nie ako zúčastnená tretia strana, ale ako účastník tohto konania, a to okrem iného z rovnakého dôvodu ako odvolateľka. Všeobecný súd vyjadril názor, že jednak Komisia sa nedopustila pochybenia, keď zamietla žiadosť spoločnosti Lucchini, a jednak, že táto spoločnosť následne netvrdila, že by mohla byť pozvaná na vypočutie ako zúčastnená tretia strana. Všeobecný súd v bode 104 tohto rozsudku z týchto konštatovaní vyvodil, že Komisia tým, že nepozvala Lucchini, aby sa zúčastnila na vypočutí z 23. apríla 2018, neporušila procesné pravidlo, ktoré by mohlo mať vplyv na výkon práva odvolateľky na obhajobu.

88 V tejto súvislosti odvolateľka nespresňuje právne tvrdenia, na základe ktorých kritizuje tieto body napadnutého rozsudku, ale iba žiada Súdny dvor, aby opätovne preskúmal tvrdenia, ktoré už predložila Všeobecnému súdu, a vykonal nové posúdenie skutkových okolností, pričom sa neodvoláva na skreslenie.

89 V súlade s článkom 256 ods. 1 ZFEÚ a článkom 58 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora sa odvolanie obmedzuje na právne otázky. Všeobecný súd je preto ako jediný oprávnený zistiť a posúdiť relevantný skutkový stav, ako aj posúdiť dôkazy. S výnimkou prípadu ich skreslenia preto posúdenie rozhodujúcich skutkových okolností a hodnotenie dôkazov nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdneho dvora v rámci odvolacieho konania (rozsudok z 29. februára 2024, Euranimi/Komisia, C-95/23 P, EU:C:2024:177, bod 84 a citovaná judikatúra).

90 Okrem toho argumentácia odvolateľky, podľa ktorej sa žiadosť spoločnosti Lucchini o účasť na vypočutí z 23. apríla 2018 ako účastníka konania mala vykladať v tom zmysle, že subsidiárne smerovala aj k tomu, aby sa zúčastnila na tomto vypočutí ako zúčastnená tretia strana, bola po prvýkrát vznesená v rámci tohto odvolania.

91 Argumentáciu odvolateľky založenú na tom, že Lucchini mala byť pozvaná na vypočutie z 23. apríla 2018 ako zúčastnená tretia strana, treba teda vzhľadom na judikatúru citovanú v bodoch 38 a 89 tohto rozsudku zamietnuť ako neprípustnú.

92 Po tretie, pokiaľ ide o Ansfer, treba pripomenúť, že Všeobecný súd v bode 130 napadnutého rozsudku vymenoval niektoré skutočnosti, ktoré odvolateľka nespochybnila, a to najmä, že v roku 2002 Ansfer, ktorá sa dozvedela o začatí konania vedeného Komisiou, požiadala o povolenie zúčastniť sa na vypočutí z 13. júna 2002 ako zúčastnená tretia strana, že Komisia tejto žiadosti vyhovela, že Ansfer sa dostavila na uvedené vypočutie, na ktorom predložila písomné pripomienky, pričom na ňom jej zástupca nevystúpil, a že na tomto základe bola Ansfer pozvaná zúčastniť sa na vypočutí z 30. septembra 2002 týkajúcom sa dôsledkov skončenia platnosti Zmluvy ESUO, ale že neodpovedala na toto pozvanie a ani sa na tomto vypočutí nezúčastnila.

93 Na základe týchto skutočností Všeobecný súd v bode 135 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia sa mohla domnievať, že Ansfer sa vzdala účasti na konaní, alebo prinajmenšom nechcela ďalej rozvíjať svoje tvrdenia na vypočutí z 23. apríla 2018.

94 Žiadna z troch výhrad uvedených odvolateľkou proti tomuto posúdeniu a zhrnutých v bodoch 73 až 79 tohto rozsudku nemôže uspieť.

95 Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka vo svojej prvej výhrade, odôvodnenie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 126 až 128 napadnutého rozsudku nevykazuje nijaký rozpor. Všeobecný súd totiž po tom, čo v bodoch 126 a 127 tohto rozsudku potvrdil zásadu, podľa ktorej si subjekt, ktorému bolo priznané postavenie zúčastnenej tretej strany, zachováva toto postavenie počas celého konania, aj keď bolo toto konanie prerušené súdnymi konaniami, ktoré viedli k vydaniu zrušujúcich rozsudkov, zdôraznil v bode 128 uvedeného rozsudku, že je potrebné určiť, či vzhľadom na skutkové okolnosti prejednávanej veci to bolo v prípade spoločnosti Ansferu inak.

96 Pokiaľ ide o druhú výhradu odvolateľky, je pravda, že konštatovanie uvedené v bode 129 napadnutého rozsudku a zhrnuté v bode 74 tohto rozsudku, podľa ktorého odvolateľka uznala, že Ansfer si nezachovala svoj záujem o účasť na konaní počas celej dĺžky tohto konania, správne nereflektuje argumentáciu odvolateľky v prvostupňovom konaní. Odvolateľka totiž tvrdila, že Ansfer si zachovala toto postavenie, a preto mala byť pozvaná zúčastniť sa vypočutí z 23. apríla 2018.

97 Z kontextu, do ktorého patrí toto konštatovanie, však vyplýva, že Všeobecný súd neskreslil podstatu argumentácie odvolateľky. V bodoch 123 a 125 napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd pripomenul, že odvolateľka tvrdila, že Ansfer získala postavenie zúčastnenej tretej strany a počas konania ho nestratila.

98 V bode 129 napadnutého rozsudku možno formuláciu „bez toho, aby to žalobkyňa spochybnila“ chápať tak, že sa vzťahuje na skutočnosti vymenované v bode 130 tohto rozsudku a zhrnuté v bode 92 tohto rozsudku. Odvolateľka však tieto skutočnosti v skutočnosti nespochybnila. Nesprávne posúdenie, na ktoré poukazuje odvolateľka, teda vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku a nemôže viesť k zrušeniu výroku tohto rozsudku.

99 Okrem toho odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd v bode 129 napadnutého rozsudku skreslil odôvodnenie 110 sporného rozhodnutia. Toto tvrdenie však vychádza z nesprávneho výkladu tohto odôvodnenia. Uvedené odôvodnenie sa totiž obmedzuje na konštatovanie, že úradník poverený vypočutím sa v určitom okamihu domnieval, že Ansfer je zúčastnenou treťou stranou, ale nevyjadruje sa k otázke, či si toto združenie po pokračovaní konania zachovalo toto postavenie najmä na účely vypočutia z 23. apríla 2018.

100 Okrem toho odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd v bode 124 napadnutého rozsudku skreslil jej argumentáciu v prvostupňovom konaní tým, že zúžil jej rozsah len na procesnú situáciu, ktorá existovala v priebehu roka 2002. V bode 125 tohto rozsudku však Všeobecný súd spresnil, že odvolateľka tvrdila, že postavenie zúčastnenej tretej strany priznané spoločnosti Ansfer malo viesť Komisiu k pozvaniu tohto združenia na vypočutie z 23. apríla 2018. Tvrdenie odvolateľky sa preto zakladá na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.

101 V tejto súvislosti argumentáciu odvolateľky nemožno chápať v tom zmysle, že smeruje aj k spochybneniu dôvodov, na základe ktorých Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia mohla neinformovať Ansfer o pokračovaní správneho konania v decembri 2017. Tieto dôvody, ktoré sú uvedené v bodoch 108 až 122 napadnutého rozsudku, totiž nie sú v odvolaní spochybňované, pričom odvolateľka sa obmedzuje na tvrdenie, že uvedené dôvody sú irelevantné.

102 Treba tiež uviesť, že odvolateľka sa obmedzila na tvrdenie, že Všeobecný súd porušil ustanovenia článku 5 ods. 1 a 2 a článku 6 ods. 2 rozhodnutia 2011/695 o úradníkovi poverenom vypočutím, pričom však presne neuviedla body napadnutého rozsudku, ktoré mala v úmysle spochybniť, ako aj právne tvrdenia, ktoré konkrétnym spôsobom podporujú toto spochybnenie, čo je v rozpore s ustanoveniami uvedenými v bode 51 tohto rozsudku.

103 Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, posúdenie vykonané Všeobecným súdom v bode 133 napadnutého rozsudku, podľa ktorého bolo v záujme riadnej správy vecí verejných zabrániť narastaniu počtu vedľajších účastníkov konania, nie je bezpredmetné. Z bodu 134 tohto rozsudku totiž vyplýva, že práve vzhľadom na toto posúdenie Všeobecný súd uviedol, že Ansfer bola pozvaná na vypočutia v priebehu roka 2002 ako zúčastnená tretia strana. Naproti tomu z napadnutého rozsudku nevyplýva, že Všeobecný súd vychádzal z tohto posúdenia, keď rozhodol, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že Ansfer následne stratila toto postavenie.

104 Pokiaľ ide o tretiu výhradu, Všeobecný súd sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že subjekt, ktorý bol uznaný za zúčastnenú tretiu stranu, môže následne stratiť toto postavenie, najmä v závislosti od svojho správania.

105 Odvolateľka pod zámienkou namietania nesprávneho právneho posúdenia v skutočnosti žiada Súdny dvor, aby vykonal nové posúdenie skutkového stavu uvedeného v bode 92 tohto rozsudku, pričom nenamieta ich skreslenie. V súlade s ustanoveniami pripomenutými v bode 89 tohto rozsudku sa teda táto tretia výhrada musí zamietnuť ako neprípustná.

106 Okrem toho odvolateľka tým, že kritizuje svojvoľný charakter posúdenia situácie spoločnosti Ansfer Komisiou, uvádza v rámci tohto odvolania nové právne tvrdenie, ktoré musí byť preto zamietnuté ako neprípustné na základe pravidiel týkajúcich sa odvolacieho konania, ktoré boli pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku.

107 Pokiaľ ide v treťom rade o situáciu iných tretích osôb, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že potvrdil rozhodnutie Komisie nepozvať Leali, IRO, Lucchini, Združenie a Ansfer v takomto postavení na vypočutie z 23. apríla 2018, nesprávne uplatnil článok 27 ods. 3 prvú vetu nariadenia č. 1/2003 a článok 13 ods. 3 nariadenia č. 773/2004.

108 Tieto ustanovenia stanovujú, ako vyplýva z ich znenia, možnosť, a nie povinnosť Komisie jednak vypočuť iné fyzické alebo právnické osoby, než sú osoby dotknuté konaním a zúčastnené tretie strany, a jednak ich vyzvať, aby písomne vyjadrili svoje stanoviská a zúčastnili sa na vypočutí

strán, ktorým bolo zaslané oznámenie o výhradách. Z toho vyplýva, ako uviedol Všeobecný súd v bode 149 napadnutého rozsudku, že Komisia disponuje mierou voľnej úvahy pri určení, či účasť týchto tretích osôb môže byť užitočná. Porušenie týchto ustanovení preto možno konštatovať len vtedy, ak by sa preukázalo, že Komisia zjavne prekročila hranice svojej voľnej úvahy.

109 Odvolateľka však netvrdí, že to tak bolo v prípade spoločností Leali, IRSO a Združenia.

110 Je pravda, že odvolateľka tvrdí, že Komisia uplatnila svoju voľnú úvahu svojvoľne vo vzťahu k spoločnostiam Lucchini a Ansfer. Keďže však táto argumentácia bola po prvýkrát uvedená v rámci tohto odvolania, treba ju vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 38 tohto rozsudku považovať za neprípustnú.

111 Odvolateľka ďalej tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nepreskúmal, či Komisia zasiahla do jej práva na obhajobu akýmkoľvek iným spôsobom než porušením pravidla, ktoré jej bolo uložené. Treba uviesť, že Všeobecný súd v bode 156 napadnutého rozsudku rozhodol, že odvolateľka „nepreukázala, že jej bolo bránené vo výkone jej práva na obhajobu nezávisle od porušenia pravidla z dôvodu neprítomnosti podniku alebo tretích osôb na vypočutí [z 23. apríla 2018]“.

112 Odvolateľka vo svojom odvolaní nepreukázala ani takúto prekážku výkonu jej práva na obhajobu.

113 Je pravda, že prítomnosť spoločností Leali, IRO, Lucchini, Združenia a spoločnosti Ansfer na tomto vypočutí mohla byť užitočná v tom zmysle, že mohla poradnému výboru poskytnúť komplexnejší obraz o kontexte a prostriedkoch obrany týkajúcich sa kartelu. Táto hypotetická úvaha však nestačí na preukázanie existencie porušenia práva odvolateľky na obhajobu.

114 Z tohto vyplýva, že druhá časť prvého odvolacieho dôvodu musí byť zamietnutá ako čiastočne neprípustná a čiastočne nedôvodná.

O štvrtej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

115 Štvrtou časťou prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 163 až 195 napadnutého rozsudku jednak rozhodol, že dvaja členovia poradného výboru, ktorí sa nezúčastnili na vypočutí z 23. apríla 2018, mali k dispozícii informácie potrebné na rozhodnutie s úplnou znalosťou veci aj bez záznamu z vypočutia, a jednak že neprítomnosť orgánu hospodárskej súťaže spravodajcu na vypočutí nespôsobila vadu stanoviska tohto výboru.

116 V bode 185 napadnutého rozsudku Všeobecný súd pripomenul, že podľa judikatúry, ak poradný výbor nebol informovaný o dôležitých a nových posudzovaných skutočnostiach, treba prijať záver, že nemohol vydať svoje stanovisko s úplnou znalosťou veci. Podľa názoru odvolateľky to tak bolo v prejednávanej veci. Odvolateľka tvrdí, že jej ústne pripomienky na vypočutí z 23. apríla 2018 boli len čiastočne prevzaté do dokumentov odovzdaných poradnému výboru. Počas tohto vypočutia sa zaoberala najmä otázkou súčasnej situácie v oceliarskom odvetví.

117 Všeobecný súd tým, že neporovnal obsah príloh A.7 a E.1 predložených v rámci konania na prvom stupni, nepreskúmal dôkazy alebo prinajmenšom neskreslil niektoré písomnosti v spise. Za týchto podmienok sa odvolateľka domnieva, že poradný výbor nemal prístup k dôležitým a novým posudzovaným skutočnostiam, keďže nemal záznam z vypočutia.

118 Pokiaľ ide o výhradu založenú na neprítomnosti orgánu hospodárskej súťaže spravodajcu na vypočutí, odvolateľka berie na vedomie rozsudok, o ktorý sa Všeobecný súd opieral v bode 194 napadnutého rozsudku, keď rozhodol, že prítomnosť tohto orgánu na vypočutí sa nevyžadovala, pričom vyzvala Súdny dvor, aby túto otázku „objasnil“. V tejto súvislosti uvádza, že vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, orgány hospodárskej súťaže členských štátov dostali kópiu zápisnice z vypočutia, k čomu v prejednávanej veci nedošlo. Okrem toho vzhľadom na význam orgánu hospodárskej súťaže spravodajcu v rámci poradného výboru by bolo nelogické domnievať sa, že tento orgán môže potvrdiť zákonnosť vypočutia, na ktorom sa nezúčastnil.

119 Komisia sa domnieva, že argumentácia odvolateľky je neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

120 V prvom rade odvolateľka v podstate tvrdí, že na vypočutí z 23. apríla 2018 ústne predniesla dôležité a nové skutočnosti. Vzhľadom na neprítomnosť dvoch členov poradného výboru na vypočutí a na to, že nebol k dispozícii záznam, tento výbor nevydal svoje stanovisko s úplnou znalosťou veci.

121 Treba uviesť, že Všeobecný súd v bode 186 napadnutého rozsudku konštatoval, že v prejednávanej veci odvolateľka netvrdila, že neoznámenie záznamu z tohto vypočutia mohlo uviesť poradný výbor do omylu, pokiaľ ide o podstatné body, a že neposkytla nijaký údaj o existencii prípadného rozdielu medzi jej písomnými odpoveďami na oznámenia o výhradách, tak ako boli predložené výboru, a jej ústnymi pripomienkami počas uvedeného vypočutia.

122 Odvolateľka pritom tieto časti napadnutého rozsudku vo svojom odvolaní nespochybnila. Z toho vyplýva, že argumentácia založená na údajnom rozdiele medzi jej ústnym prednesom na vypočutí z 23. apríla 2018 a obsahom dokumentov, ktoré má poradný výbor k dispozícii, bola prvýkrát vznesená pred Súdnym dvorom, a je teda neprípustná v súlade s judikatúrou citovanou v bode 38 tohto rozsudku.

123 Je pravda, že odvolateľka spochybňuje dôvod uvedený v bode 187 napadnutého rozsudku, podľa ktorého z preskúmania spisu nevyplynula žiadna indícia, ktorá by mohla spochybniť skutočnosť, že poradný výbor mal na svojom zasadnutí skutočne k dispozícii informácie potrebné na svoje rokovania. Odvolateľka sa však pod zámienkou tvrdenia o skreslení dôkazov a písomností v spise v skutočnosti obmedzuje na to, že všeobecne odkazuje na dva dokumenty nachádzajúce sa v spise a vymenúva niektoré údajne nové otázky, ktorými sa zaoberala na vypočutí z 23. apríla 2018, pričom neposkytuje žiadne spresnenie, ktoré by mohlo preukázať existenciu takéhoto skreslenia. Odvolateľka konkrétne tvrdí, že na tomto vypočutí sa zaoberala otázkou súčasnej situácie oceliarskeho odvetvia aj s ohľadom na oznámenie o začatí prešetrovania uverejnené v marci 2018 s cieľom prijať ochranné opatrenia týkajúce sa dovozu výrobkov z ocele. Toto tvrdenie však nestačí na preukázanie toho, že jej ústne vyhlásenia počas uvedeného vypočutia obsahovali dôležité a nové posudzované skutočnosti v porovnaní s obsahom dokumentov, ktoré boli oznámené poradnému výboru.

124 V druhom rade sa odvolateľka obmedzuje na to, že žiada Súdny dvor o „objasnenie“, pričom však neuvádza právne tvrdenia, ktoré by osobitným spôsobom podporovali jej návrh na zrušenie napadnutého rozsudku, čo je v rozpore s povinnosťou, ktorá jej vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 51 tohto rozsudku.

125 Odvolateľka tiež tvrdí, že by bolo nelogické domnievať sa, že orgán hospodárskej súťaže spravodajca môže potvrdiť správnosť vypočutia, na ktorom sa nezúčastnil, pričom však neuvádza žiadne právne tvrdenie, ktoré by osobitne spochybňovalo dôvody uvedené v bodoch 192 a 193 napadnutého rozsudku.

126 Z toho vyplýva, že štvrtá časť prvého odvolacieho dôvodu, a teda aj tento odvolací dôvod ako celok, musia byť zamietnuté ako čiastočne neprípustné a čiastočne nedôvodné.

O piatom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

127 Svojím piatym odvolacím dôvodom odvolateľka tvrdí, že dôvody uvedené v bodoch 349 až 367 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd zamietol námietku nezákonnosti týkajúcu sa článku 25 nariadenia č. 1/2003, vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia.

128 Po prvé odvolateľka pripomína, že toto ustanovenie stanovuje, že v prípade prerušenia premlčania dôjde k premlčaniu najneskôr v lehote desiatich rokov. V prejednávanej veci však z dôvodu pozastavenia premlčania počas súdnych konaní zostalo konanie začaté viac ako dvadsať rokov po ukončení protiprávneho správania, teda dlhšie ako „dvojnásobok dvojnásobku“ bežnej premlčacej lehoty. Táto okolnosť preukazuje, že normotvorca Únie nezosúladil spravodlivo požiadavky právnej istoty a dodržiavania práva.

129 Po druhé odôvodnenie Všeobecného súdu by viedlo k tomu, že odvolateľka bola nútená buď akceptovať, že jej bude uložená nezákonná sankcia, alebo že bude vystavená časovo neobmedzenému stíhaniu. Komisia by však nemala mať možnosť využívať svoje chyby na to, aby jej bolo priznané predĺženie lehoty, ktorá jej bola stanovená na uloženie sankcií. Okrem toho právo na súdnu ochranu by sa nemalo obracať proti osobe podliehajúcej súdnej právomoci tým, že by v jej neprospech znamenalo faktickú nepremlčateľnosť právomoci Komisie ukladať sankcie.

130 Po tretie odvolateľka poznamenáva, že v prípade porušenia primeranej lehoty sa dotknuté podniky môžu domáhať zrušenia rozhodnutia, ktorým sa konštatuje porušenie, pod podmienkou, že toto porušenie bráni výkonu ich práva na obhajobu, alebo môžu podať žalobu o náhradu škody. Podľa názoru odvolateľky však jediný prostriedok nápravy spôsobilý zabezpečiť úplnú ochranu zásady primeranej lehoty spočíva v zrušení rozhodnutia prijatého v prípade zjavného porušenia tejto lehoty, a to nezávisle od uplynutia premlčacej lehoty. Odôvodnenie 37 nariadenia č. 1/2003, podľa ktorého sa má toto nariadenie vykladať a uplatňovať pri rešpektovaní základných práv a zásad uznaných Chartou, sa nijako neodráža do znenia článku 25 tohto nariadenia.

131 Po štvrté, pokiaľ ide o zásadu proporcionality, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd odkázal najmä na rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 144), pričom tento rozsudok bol kritizovaný v návrhoch, ktoré predniesol generálny advokát

Bot vo veci ThyssenKrupp Nirosta/Komisia (C-352/09 P, EU:C:2010:635, body 183 až 185). Všeobecný súd neodpovedal na návrh odvolateľky, ktorá ho vyzvala, aby prijal riešenie navrhované v týchto návrhoch.

132 Rada a Komisia spochybňujú argumentáciu odvolateľky.

Posúdenie Súdnym dvorom

133 Ako Všeobecný súd pripomenul v bode 354 napadnutého rozsudku, článok 25 nariadenia č. 1/2003 vyplýva zo zosúladenia, ktoré vykonal normotvorca Únie pri výkone právomocí, ktoré sú mu zverené, medzi dvoma cieľmi, a to na jednej strane potrebou zabezpečiť právnu istotu tým, že sa zabráni tomu, aby sa mohli donekonečna spochybňovať konsolidované situácie po uplynutí času, a na druhej strane potrebou zabezpečiť dodržiavanie práva stíhaním, zisťovaním a trestaním porušení práva Únie.

134 V tejto súvislosti, ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 355 a 356 napadnutého rozsudku, normotvorca Únie tým, že chcel zosúladiť tieto ciele, neprekročil hranice miery svojej voľnej úvahy. Článok 25 ods. 1 písm. b) a článok 25 ods. 5 nariadenia č. 1/2003 totiž v súvislosti so stíhaním porušení článkov 101 a 102 ZFEÚ stanovujú, že premlčacia lehota uplynie po piatich rokoch alebo v prípade prerušenia premlčacej lehoty najneskôr v deň, keď lehota rovnajúca sa dvojnásobku premlčacej lehoty uplynula bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo penále. Z týchto ustanovení vyplýva, že právomoc tejto inštitúcie ukladať sankcie je ohraničená prísnymi hranicami.

135 Výsledok tohto zosúladenia je tiež v súlade so zásadou proporcionality, ako rozhodol Všeobecný súd v bodoch 359 až 366 napadnutého rozsudku.

136 Je pravda, že v prípade podania žaloby na súd Únie premlčacia lehota zostáva v súlade s článkom 25 ods. 6 nariadenia č. 1/2003 pozastavená až do skončenia tohto súdneho konania. Ako Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 363 napadnutého rozsudku, toto pozastavenie chráni Komisiu proti účinku premlčania v situáciách, v ktorých nečinnosť tejto inštitúcie nie je dôsledkom nedostatku náležitej starostlivosti z jej strany. Možnosť, že z dôvodu takýchto období pozastavenia celková dĺžka konania, ako je to v prejednávanej veci, prekročí premlčaciu lehotu stanovenú v článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003 na päť alebo desať rokov, alebo v prípade jeho prerušenia, desaťročnú lehotu stanovenú v článku 25 ods. 5 tohto nariadenia, neumožňuje dospieť k záveru, že normotvorca Únie prekročil hranice miery svojej voľnej úvahy.

137 Ako Všeobecný súd v podstate uviedol v bode 356 napadnutého rozsudku, osoby podliehajúce súdnej právomoci sťažujúce sa na neprimerane dlhé konanie môžu dosiahnuť zrušenie rozhodnutia prijatého na konci tohto konania pod podmienkou, že táto dĺžka mala za následok porušenie práva na obhajobu, alebo v prípade neexistencie takéhoto porušenia práva na obhajobu, podaním žaloby o náhradu škody na súde Únie.

138 Skutočnosť, že v prejednávanej veci celková dĺžka konania presahuje dvadsať rokov, neumožňuje prijať záver, že článok 25 nariadenia č. 1/2003 je nezákonný.

139 Tento záver nie je spochybnený ďalšími tvrdeniami, ktoré uvádza odvolateľka.

140 Po prvé vzhľadom na premlčacie lehoty pripomenuté v bode 134 tohto rozsudku a bez ohľadu na dĺžku predmetného konania odvolateľka nemôže tvrdiť, že je vystavená riziku, že ju bude Komisia stíhať neobmedzene, alebo že bude vystavená faktickej nepremlčateľnosti sankčnej právomoci tejto inštitúcie.

141 Po druhé ťažkosti, s ktorými by sa osoba podliehajúca súdnej právomoci mohla stretnúť, keď sa snaží uplatniť nápravné opatrenia uvedené v bode 137 tohto rozsudku, akokoľvek sú významné, nemôžu postačovať na vyvodenie záveru, že iba zrušenie rozhodnutia, ktorým jej bola uložená sankcia, predstavuje účinný prostriedok nápravy v prípade porušenia zásady primeranej lehoty, nezávisle od uplynutia premlčacej lehoty.

142 Po tretie odvolateľka sa obmedzuje na tvrdenie, že dodržiavanie základných práv a zásad uznaných Chartou, hoci bolo pripomenuté v odôvodnení 37 nariadenia č. 1/2003, sa neodráža v znení článku 25 tohto nariadenia, avšak bez toho, aby v tejto súvislosti uviedla akékoľvek spresnenie.

143 Po štvrté, pokiaľ ide o relevantnosť výkladu navrhovaného v bodoch 183 až 185 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci ThyssenKrupp Nirosta/Komisia (C-352/09 P, EU:C:2010:635), stačí pripomenúť, ako to navyše uznáva aj samotná odvolateľka, že tento výklad nebol zohľadnený v znení rozsudku v tejto veci ani všeobecnejšie v judikatúre Súdneho dvora.

144 Napokon, pokiaľ odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa mal v napadnutom rozsudku vyjadriť k tejto pasáži návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci ThyssenKrupp Nirosta/Komisia (C-352/09 P, EU:C:2010:635), a teda v tejto súvislosti nerozhodol, treba uviesť, že táto pasáž obsahovala návrh, ktorý sa netýkal platnosti predmetných pravidiel, ale ich výkladu. Takto vyjadrený názor v týchto návrhoch nemôže v žiadnom prípade podporiť námietku nezákonnosti uvedenú v piatom odvolacom dôvode.

145 Z toho vyplýva, že piaty odvolací dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode

146 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka spochybňuje dôvody, na základe ktorých Všeobecný súd v bodoch 229 až 272 napadnutého rozsudku konštatoval, že zásada primeranej lehoty nebola porušená.

147 Tento dôvod je rozdelený na tri časti.

148 V prvých dvoch častiach odvolateľka spochybňuje jednak posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa dĺžky konania o prijatí rozhodnutia z roku 2009 a sporného rozhodnutia a jednak posúdenia týkajúce sa celkovej dĺžky konania, ktorá ku dňu prijatia tohto posledného uvedeného rozhodnutia už prekročila 19 rokov.

149 V tretej časti spochybňuje posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého dĺžka konania nezasiahla do jej práva na obhajobu.

150 Ako Všeobecný súd v podstate pripomenul v bode 215 napadnutého rozsudku, porušenie zásady dodržania primeranej lehoty môže odôvodniť zrušenie rozhodnutia prijatého v správnom konaní založeného na článkoch 101 alebo 102 ZFEÚ len vtedy, pokiaľ zahŕňa aj porušenie práva dotknutého podniku na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júna 2016, PROAS/Komisia, C-616/13 P, EU:C:2016:415, body 74 až 76 a citovanú judikatúru).

151 Z toho vyplýva, ako uviedol Všeobecný súd v bode 230 napadnutého rozsudku, že dĺžka konania môže mať za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky, pričom prvá z nich je, že sa táto dĺžka konania javí ako neprimeraná, a druhá je, že prekročenie primeranej lehoty bránilo výkonu práva na obhajobu.

152 Práve vzhľadom na druhú z týchto podmienok treba preskúmať tretiu časť druhého odvolacieho dôvodu.

Argumentácia účastníkov konania

153 V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že na rozdiel od posúdení vykonaných v bodoch 266 až 272 napadnutého rozsudku dĺžka konania zasiahla do jej práva na obhajobu a spôsobila jej ujmu. Konkrétne z dôvodu neprimeranej dĺžky tohto konania sa väčšina subjektov, ktoré mohli poskytnúť informácie užitočné na jej obhajobu, vrátane dôkazov v jej neprospech, nemohla zúčastniť na vypočutí z 23. apríla 2018. Ak by všetky dotknuté strany mohli byť vypočuté vo veci samej pred prijatím rozhodnutia z roku 2002 alebo rozhodnutia z roku 2009, Komisia mohla prijať iné rozhodnutie.

154 Komisia tvrdí, že táto argumentácia je neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

155 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, odvolateľka sa neobmedzuje na to, že žiada Súdny dvor, aby vykonal nové preskúmanie prvostupňovej žaloby a nové posúdenie skutkového stavu bez toho, aby presne identifikovala pochybenia, ktorých sa dopustil v napadnutom rozsudku. S cieľom preukázať, že dĺžka konania viedla k porušeniu jej práva na obhajobu, však odvolateľka opakuje argumentáciu uvedenú v rámci jej prvého odvolacieho dôvodu tohto odvolania, ktorý bol v bode 126 tohto rozsudku zamietnutý ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

156 Preto musí byť zamietnutá aj tretia časť druhého odvolacieho dôvodu.

157 Z toho vyplýva, že nie je splnená jedna z dvoch podmienok uvedených v bode 151 tohto rozsudku, ktoré sú potrebné na to, aby porušenie zásady primeranej lehoty viedlo k zrušeniu rozhodnutia.

158 Druhý odvolací dôvod založený na porušení zásady primeranej lehoty treba preto zamietnuť ako nedôvodný bez toho, aby bolo potrebné preskúmať prvú a druhú časť tohto odvolacieho dôvodu.

O treťom odvolacom dôvode

O prvej časti

– Argumentácia účastníkov konania

159 V prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že v bodoch 275 až 296 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia dostatočne vysvetlila dôvody, ktoré ju viedli k prijatiu nového rozhodnutia ukladajúceho pokutu, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

160 Všeobecný súd v bodoch 282 až 287 napadnutého rozsudku v podstate po prvé konštatoval, že Komisia uviedla, že dĺžka konania nemá za následok porušenie zásady primeranej lehoty a že právo podnikov na obhajobu nebolo porušené, keďže na jednej strane tieto podniky mohli predložiť svoje pripomienky k pokračovaniu v konaní a na druhej strane tiež uviedli svoje tvrdenia na vypočutí z 23. apríla 2018, po druhé Komisia dospela k záveru, že po zvážení všeobecného záujmu na účinnom uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže a snahe zmierniť prípadné dôsledky procesných vád, ktorých sa dopustila, len prijatie sporného rozhodnutia by jej umožnilo zabezpečiť, aby porušovatelia nezostali nepotrestaní a aby boli skutočne odrádzaní od podobného správania sa v budúcnosti, a po tretie, že táto inštitúcia sa rozhodla znížiť výšku uložených pokút o 50 % s cieľom zmierniť negatívne dôsledky, ktoré mohli byť spôsobené dĺžkou konania.

161 Podľa odvolateľky prvá a tretia z týchto úvah nie sú relevantné na účely overenia dodržania ustanovení článku 7 ods. 1 poslednej vety nariadenia č. 1/2003, z ktorého vyplýva, že Komisia môže konštatovať, že k porušeniu práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže došlo v minulosti, len ak má Komisia na tom oprávnený záujem. Druhá z týchto úvah, uvedená v bodoch 284 až 286 napadnutého rozsudku, nepredstavuje dostatočný dôvod na odôvodnenie posúdenia Všeobecného súdu, keďže ak by len uloženie sankcie umožňovalo Komisii zaručiť, že porušenia pravidiel hospodárskej súťaže a opakované porušovania nezostanú nepotrestané, diskrečná právomoc, ktorú jej toto nariadenie priznáva, by stratila zmysel.

162 V každom prípade sa odvolateľka domnieva, že dôvody uvádzané Komisiou na odôvodnenie prijatia sporného rozhodnutia a schválené Všeobecným súdom nie sú dôvodné.

163 V prvom rade Všeobecný súd v bode 290 napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že Komisia v odôvodnení 567 sporného rozhodnutia odpovedala na tvrdenie odvolateľky, ktorým jej vytýkala, že nevysvetlila, prečo napriek tomu, že taliansky trh sa v porovnaní so zisteným obdobím porušovania podstatne zmenil, bolo potrebné uložiť odvolateľke v júli 2019 sankciu z dôvodu správania, ktoré trvalo viac ako 30 rokov. Toto odôvodnenie sporného rozhodnutia, ktoré zdôrazňuje odstrašujúci účinok sankcie, však nevysvetľuje, prečo je tento účinok naďalej relevantný, keďže v skutočnosti bol relevantný iba pri začatí vyšetrovania Komisie v roku 2000. Uvedené odôvodnenie nevysvetľuje ani to, prečo by mal byť odstrašujúci účinok „osobitne žiaduci“ na trhu, akým je taliansky trh s výstužami do betónu.

164 V druhom rade Všeobecný súd opomenul konštatovať všeobecnú povahu tvrdenia uvedeného v odôvodnení 562 sporného rozhodnutia, podľa ktorého bolo dôležité zabrániť podnikom „pokračovať alebo opätovne začať protisúťažné správanie bez toho, aby bola konštatovaná ich minulá zodpovednosť za spáchané porušenie“.

165 Komisia spochybňuje túto argumentáciu.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

166 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora musí byť odôvodnenie aktov inštitúcií Únie vyžadované v článku 296 ZFEÚ prispôsobené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala tak, aby dotknuté osoby mohli poznať dôvody prijatého opatrenia a príslušný súd mohol vykonať svoje preskúmanie (rozsudok z 9. novembra 2023, Altice Group Lux/Komisia, C-746/21 P, EU:C:2023:836, bod 217 a citovaná judikatúra).

167 V prejednávanej veci sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 288 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia poskytla podrobné odôvodnenie, z ktorého jasne a jednoznačne vyplývajú úvahy, na základe ktorých odôvodnila prijatie nového rozhodnutia ukladajúceho sankcie napriek dvom zrušeniam, ku ktorým došlo v minulosti.

168 Vysvetlenia poskytnuté v tejto súvislosti v spornom rozhodnutí a zhrnuté Všeobecným súdom v bodoch 282 až 287 napadnutého rozsudku totiž dostatočne jasne spresňujú dôvody, ktoré viedli Komisiu k prijatiu nového rozhodnutia o uložení pokuty.

169 V tejto súvislosti treba na jednej strane uviesť, že zhrnutie týchto dôvodov odvolateľkou uvedené v bode 160 tohto rozsudku nie je úplné, keďže neuvádza, že Všeobecný súd v bode 285 napadnutého rozsudku pripomenul, že v odôvodneniach 560 a 561 sporného rozhodnutia Komisia uviedla, že podniky, ktorým bolo toto rozhodnutie určené, sa jedenásť rokov podieľali na porušení, ktoré sa považovalo za jedno z najzávažnejších obmedzení v oblasti hospodárskej súťaže, a že v takomto kontexte by neprijatie rozhodnutia konštatujúceho účasť týchto podnikov na uvedenom porušení bolo v rozpore so všeobecným záujmom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže a presahovalo by záujem na zmiernení dôsledkov prípadného porušenia základných práv, ktoré utrpeli uvedené podniky. Toto konštatovanie navyše stačí na vysvetlenie toho, že Komisia sa domnievala, že existuje legitímny záujem na prijatí sporného rozhodnutia v zmysle článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003.

170 Na druhej strane, ako uviedol Všeobecný súd v bode 280 napadnutého rozsudku, po zrušení prvých dvoch rozhodnutí prijatých Komisiou na účely sankcionovania predmetného kartelu a po výnimočne dlhom čase, ktorý uplynul medzi prvými vyšetrovacími úkonmi a prijatím sporného rozhodnutia, prináležalo tejto inštitúcii zohľadniť tieto okolnosti, keď uviedla dôvody, pre ktoré považovala za odôvodnené prijať nové rozhodnutie ukladajúce sankcie. Na rozdiel od toho, čo tvrdila odvolateľka, tieto úvahy uvedené v bodoch 282 a 287 napadnutého rozsudku sú relevantné.

171 Posúdenie uvedené v bode 167 tohto rozsudku nie je spochybnené argumentáciou, ktorou odvolateľka spochybňuje dôvody sporného rozhodnutia odôvodňujúce legitímny záujem na prijatí sporného rozhodnutia.

172 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že povinnosť odôvodniť rozhodnutia je podstatnou formálnou náležitosťou, ktorú je potrebné odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia, ktorá súvisí so zákonnosťou sporného aktu z meritórneho hľadiska. Odôvodnenie rozhodnutia je totiž formálnym vyjadrením dôvodov, na ktorých toto rozhodnutie spočíva. Pokiaľ sú tieto dôvody poznačené chybami, je nimi postihnutá zákonnosť uvedeného rozhodnutia z meritórneho hľadiska, ale nie jeho odôvodnenie, ktoré môže byť dostatočné, aj keď obsahuje chybné dôvody (rozsudok z 18. apríla 2024, Dumitrescu a i./Komisia a Súdny dvor, C-567/22 P až C-570/22 P, EU:C:2024:336, bod 46, ako aj citovaná judikatúra).

173 Pod zámienkou uvedenia porušenia povinnosti odôvodnenia sa však odvolateľka v skutočnosti snaží spochybniť dôvodnosť dôvodov, na ktorých je založené sporné rozhodnutie.

174 Tieto tvrdenia nemôžu spochybniť body 275 až 296 napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd rozhodol, že v prejednávanej veci Komisia neporušila svoju povinnosť odôvodnenia.

175 Z toho vyplýva, že prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

176 V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 298 až 302 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia a porušil svoju povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o odstrašujúci účinok sporného rozhodnutia.

177 Po prvé Všeobecný súd neodpovedal na tvrdenie odvolateľky založené na skutočnosti, že Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) rozsudkom z 21. januára 2020 potvrdila neexistenciu iného kartelu, na ktorom sa odvolateľka údajne zúčastnila. Z tohto rozsudku však vyplýva, že od roku 2000 odvolateľka vykonávala svoju činnosť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže, takže cieľ odstrašenia, ktorý je základom rozhodnutia z roku 2002, bol v plnej miere dosiahnutý.

178 Po druhé Všeobecný súd sa v bode 298 napadnutého rozsudku obmedzil na uvedenie všeobecných úvah, pokiaľ ide o odstrašujúci účinok sporného rozhodnutia.

179 Po tretie napadnutý rozsudok obsahuje rozpornosti v odôvodnení. Z bodu 299 tohto rozsudku totiž vyplýva, že podľa Všeobecného súdu je rozhodnutie o uložení sankcie v spornom rozhodnutí odôvodnené z hľadiska odstrašenia tým, že došlo k vráteniu sumy pokút uložených týmito rozhodnutiami v nadväznosti na zrušenie rozhodnutí z rokov 2002 a 2009. V bode 660 uvedeného rozsudku však Všeobecný súd rozhodol, cieľ odstrašenia vo vzťahu k žalobkyni už bol splnený, v každom prípade čiastočne sankciou, ktorá jej bola uložená v rozhodnutiach z rokov 2002 a 2009.

180 Po štvrté Všeobecný súd v bodoch 300 a 301 napadnutého rozsudku nezohľadnil skutočnosť, že uloženie dvoch sankcií v rozhodnutiach z rokov 2002 a 2009, ako aj s tým súvisiace trovy konania, už pre ňu predstavovalo sankciu, a to najmä zásahom do jej dobrej povesti. V tejto súvislosti odvolateľka uvádza, že z judikatúry Všeobecného súdu, najmä z rozsudku z 12. decembra 2018, Biogaran/Komisia (T-677/14, EU:T:2018:910), vyplýva, že treba zohľadniť nezanedbateľný zásah do dobrej povesti, ktorý pre právnickú osobu predstavuje konštatovanie, že sa dopúšťala porušení pravidiel hospodárskej súťaže. Okrem toho sa dôvody uvedené v tejto súvislosti v napadnutom rozsudku z dôvodu svojej všeobecnosti podobajú na nedostatok odôvodnenia.

181 Komisia spochybňuje túto argumentáciu.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

182 V prvom rade treba uviesť, že rozsudok Consiglio di Stato (Štátna rada) z 21. januára 2020, na ktorý odkazuje odvolateľka, konštatoval neexistenciu porušenia v súvislosti s iným kartelom, na ktorom sa odvolateľka údajne zúčastnila. V každom prípade tento rozsudok neumožňuje preukázať, že odvolateľka od roku 2000 vykonávala svoju činnosť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a že cieľ odstrašenia, ktorý sledovalo už rozhodnutie z roku 2002, už bol dosiahnutý. Za týchto okolností nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, že sa v napadnutom rozsudku k tomuto rozsudku nevyjadril.

183 V druhom rade treba pripomenúť, že v bode 298 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že Komisia sa mohla vzhľadom na závažnosť konštatovaného porušenia domnievať, že prijatie rozhodnutia a uloženie sankcie bolo ešte odôvodnené odstrašujúcim účinkom, ktorý by toto rozhodnutie a sankcia, ktorú toto rozhodnutie obsahovalo, mohli mať na trhy. Toto posúdenie je vysvetlené v bode 299 tohto rozsudku, v ktorom Všeobecný súd zdôraznil, že práve povinnosť zaplatiť pokutu, má po zrušení rozhodnutí z rokov 2002 a 2009 odstrašujúci účinok. Z toho vyplýva, že bod 298 uvedeného rozsudku v spojení s bodom 299 toho istého rozsudku vôbec neuvádza úvahy všeobecnej povahy a jasne a jednoznačne vysvetľuje úvahy Všeobecného súdu.

184 V treťom rade na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, neexistuje nijaká rozpornosť medzi odôvodneniami uvedenými v bodoch 299 a 660 napadnutého rozsudku. Hoci totiž Všeobecný súd v tomto poslednom uvedenom bode, ktorý sa nachádza v časti napadnutého rozsudku, v ktorej Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci skúmal, či treba priznať alebo odmietnuť dodatočné zníženie pokuty uloženej odvolateľke, uznal, že rozhodnutia z rokov 2002 a 2009 už mali určitý odstrašujúci účinok, z kontextu a najmä z bodov 658, 659 a 661 tohto rozsudku jasne vyplýva, že Všeobecný súd zastával názor, že cieľ odstrašenia nebol úplne dosiahnutý pred prijatím sporného rozhodnutia. Za týchto podmienok totiž mohlo byť uloženie sankcie odvolateľke v tomto rozhodnutí považované za odôvodnené vzhľadom na potrebu zabezpečiť odstrašujúci účinok, ako uviedol Všeobecný súd v bode 299 napadnutého rozsudku.

185 V štvrtom rade treba uviesť, že Všeobecný súd sa v bodoch 300 a 301 napadnutého rozsudku domnieval, že uloženie pokuty malo v prejednávanej veci za cieľ nielen poskytnúť tomuto rozhodnutiu určitý odstrašujúci účinok, ale aj zabrániť tomu, aby dotknuté podniky získali úplnú beztrestnosť.

186 Keďže však rozhodnutia z rokov 2002 a 2009 boli zrušené a zodpovedajúce pokuty boli vrátené spolu s úrokmi, iba nové rozhodnutie ukladajúce odvolateľke pokutu mohlo zaručiť, že jej účasť na karteli, ktorého sa týka sporné rozhodnutie, nezostane nepotrestaná.

187 Pokiaľ ide o náklady súvisiace s dvoma spormi nasledujúcimi po rozhodnutí z roku 2002, stačí uviesť, že v rozsudku z 25. októbra 2007, Ferriere Nord/Komisia (T-94/03, EU:T:2007:320), Všeobecný súd uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalobkyni, a v rozsudku z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), Súdny dvor uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalobkyni tak v prvostupňovom konaní, ako aj v odvolacom konaní, v ktorom bol vydaný tento rozsudok.

188 Okrem toho je pravda, že v rozsudku z 12. decembra 2018, Biogaran/Komisia (T-677/14, EU:T:2018:910), na ktorý odkazuje odvolateľka, Všeobecný súd zohľadnil nezanedbateľný zásah do dobrej povesti, ktorý pre fyzickú alebo právnickú osobu predstavuje konštatovanie, že sa dopúšťala porušení pravidiel hospodárskej súťaže. Cieľom tohto posúdenia však nebolo uviesť, že takýto zásah predstavuje formu sankcie vyplývajúcej zo zistenia porušenia rozhodnutím Komisie, ale vysvetliť, prečo je potrebné, aby táto inštitúcia predložila konkrétne a presné dôkazy na preukázanie existencie takéhoto porušenia.

189 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 300 napadnutého rozsudku rozhodol, že cieľom uloženia pokuty v spornom rozhodnutí bolo vyhnúť sa tomu, aby bola dotknutým podnikom priznaná úplná beztrestnosť.

190 Z toho vyplýva, že druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O tretej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

191 V tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 304 až 307 napadnutého rozsudku nedodržal svoju povinnosť odôvodnenia, keďže neodpovedal na jej tvrdenie založené na porušení článku 6 ods. 1 EDĽP.

192 Komisia spochybňuje túto argumentáciu.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

193 V bode 303 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že odvolateľka v prvostupňovom konaní tvrdila, že skutočnosť, že počas celého konania bola v postavení obvinenej, jej sama osebe uložila dostatočný trest. Všeobecný súd toto tvrdenie zamietol, keď v bodoch 304 a 305 tohto rozsudku rozhodol, že odvolateľka vzhľadom na zrušenie dvoch rozhodnutí predchádzajúcich prijatiu sporného rozhodnutia ešte nebola sankcionovaná za to, že sa dopustila porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže, a že za týchto podmienok bolo cieľom prijatia tohto rozhodnutia zabezpečiť, aby bola odvolateľka za toto porušenie skutočne sankcionovaná.

194 Na podporu tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka opakuje, že jej už bola uložená sankcia pred prijatím sporného rozhodnutia, neuvádza však žiadne tvrdenie, ktoré by konkrétne spochybňovalo odôvodnenie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 304 a 305 napadnutého rozsudku. Obmedzuje sa na tvrdenie, že Všeobecný súd nerozhodol o jej tvrdení založenom na porušení článku 6 ods. 1 EDĽP.

195 V tejto súvislosti treba uviesť, že odvolateľka v bode 238 svojho návrhu na začatie konania tvrdila, že okolnosť, že mala postavenie „obvinenej“ už viac ako 17 rokov, t. j. od prijatia oznámenia o výhradách v marci 2002, okrem toho, že predstavuje porušenie článku 6 EDĽP, ktorý zahŕňa povinnosť zabezpečiť, aby obvinený nezostával príliš dlho v stave neistoty, pokiaľ ide o výsledok trestného obvinenia vzneseného proti nemu, jej sama osebe spôsobila závažný postih.

196 Takáto argumentácia však smerovala, ako to preukazuje názov časti, v ktorej sa nachádza, k spochybneniu dôvodov sporného rozhodnutia, podľa ktorých bolo uloženie sankcie nevyhnutné na zabránenie beztrestnosti dotknutých podnikov. Za týchto okolností a vzhľadom na neexistenciu akéhokoľvek spresnenia v tomto zmysle bol Všeobecný súd oprávnený konštatovať, že cieľom odkazu na článok 6 EDĽP bolo len posilniť argumentáciu odvolateľky smerujúcu k preukázaniu, že bola sankcionovaná už pred prijatím sporného rozhodnutia, na ktorú Všeobecný súd odpovedal v bodoch 304 a 305 napadnutého rozsudku.

197 Všeobecnému súdu preto v tejto súvislosti nemožno vytýkať žiadne opomenutie rozhodnúť.

198 Z toho vyplýva, že tretiu časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O štvrtej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

199 Štvrtou časťou tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd tým, že v bodoch 310 až 315 napadnutého rozsudku vychádzal z možnosti tretích osôb podať žalobu o náhradu škody na vnútroštátne súdy, nahradil odôvodnenie, nepreskúmal dokumenty založené do spisu a preniesol dôkazné bremeno.

200 Komisia sa domnieva, že vzhľadom na to, že táto argumentácia smeruje proti odôvodneniu uvedenému v napadnutom rozsudku len na doplnenie, musí byť zamietnutá ako neúčinná. Štvrtá časť je v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

201 V bode 301 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že vzhľadom na závažnosť a dĺžku trvania porušenia konštatovaného Komisiou cieľ zabrániť úplnej beztrestnosti dotknutých podnikov sám osebe postačuje na odôvodnenie prijatia rozhodnutia ukladajúceho sankciu v prejednávanej veci.

202 Odvolateľka toto posúdenie Všeobecného súdu vo svojom odvolaní nespochybnila.

203 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd tým, že uviedol ďalšie úvahy, ktoré môžu odôvodniť prijatie sporného rozhodnutia, ako napríklad úmysel chrániť právo tretích osôb podať žalobu o náhradu škody na vnútroštátnych súdoch, uviedol tieto úvahy len na doplnenie, aby mohol vyčerpávajúcim spôsobom odpovedať na tvrdenia odvolateľky.

204 V dôsledku toho, keďže výhrady uvedené odvolateľkou v rámci štvrtej časti tretieho odvolacieho dôvodu smerujú proti odôvodneniam, ktoré boli v napadnutom rozsudku uvedené len na doplnenie, nemôžu viesť k zrušeniu tohto rozsudku.

205 Z toho vyplýva, že štvrtú časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako neúčinnú.

O piatej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

206 Piatou časťou tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd tým, že v bodoch 317 až 323 napadnutého rozsudku zamietol jej výhradu založenú na porušení zásady proporcionality, vychádzal z irelevantných úvah, ktoré nestačia na odôvodnenie tohto zamietnutia.

207 Okrem toho po opise tejto piatej časti odvolanie obsahuje časť s názvom „Záverečné úvahy“, v ktorej odvolateľka opakuje argumentáciu uvedenú v bodoch 242, 243 a 252 až 254 svojej žaloby na prvom stupni.

208 Komisia sa domnieva, že uvedená piata časť je neprípustná vzhľadom na svoju vágnu a generickú povahu. V každom prípade je nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

209 Treba uviesť, že odvolateľka sa v rozpore s požiadavkami pripomenutými v bode 51 tohto rozsudku obmedzuje na spochybnenie relevantnosti skutočností, ktoré Všeobecný súd zohľadnil v bodoch 317 až 323 napadnutého rozsudku, pričom presne neuvádza právne tvrdenia, ktoré by osobitným spôsobom podporovali jej návrh na zrušenie tohto rozsudku.

210 Okrem toho týmto požiadavkám nezodpovedá odvolanie, ktoré bez toho, aby obsahovalo argumentáciu osobitne smerujúcu k vymedzeniu nesprávneho právneho posúdenia, ktorým je rozsudok dotknutý, sa obmedzuje na zopakovanie alebo doslovné reprodukovanie žalobných dôvodov alebo tvrdení uvedených v konaní na Všeobecnom súde. Takéto odvolanie totiž v skutočnosti predstavuje len návrh na opätovné preskúmanie žaloby podanej na Všeobecný súd, čo nepatrí do právomoci Súdneho dvora (rozsudok z 9. februára 2023, Boshab/Rada, C-708/21 P, EU:C:2023:84, bod 60 a citovaná judikatúra).

211 V prejednávanej veci sa pritom odvolateľka argumentáciou zhrnutou v bode 207 tohto rozsudku obmedzuje na zopakovanie argumentácie, ktorú už uviedla pred Všeobecným súdom, s výnimkou niekoľkých drobných zmien.

212 Z toho vyplýva, že piatu časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako neprípustnú.

213 Tretí odvolací dôvod preto musí byť zamietnutý ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O štvrtom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

214 Svojím štvrtým odvolacím dôvodom odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd tým, že v bodoch 326 až 342 napadnutého rozsudku rozhodol, že zásada *ne bis in idem* nebráni prijatiu sporného rozhodnutia, nesprávne uplatnil túto zásadu.

215 Podľa odvolateľky je pravda, že zásada *ne bis in idem* nebráni prijatiu nového rozhodnutia, ak bolo predchádzajúce rozhodnutie zrušené pre formálne vady. Z rozsudku z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), však vyplýva, že táto možnosť je podmienená tým, že o vytýkaných skutočnostiach sa vo veci samej nerozhodne. Táto podmienka však nebola v prejednávanej veci splnená, keďže Všeobecný súd rozhodol vo veci samej v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035).

216 Odvolateľka zdôrazňuje, že Všeobecný súd sa domnieval, že zásada *ne bis in idem* sa uplatní len v prípade dvojitej sankcie, čo nezodpovedá okolnostiam prejednávanej veci, pretože rozsudok z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), ako aj rozhodnutie z roku 2009 a sankcia, ktorú ukladá, boli Súdnym dvorom zrušené. Podľa odvolateľky však táto zásada tiež bráni kumulácii konaní, a to o to viac, ak takáto kumulácia vedie, ako v prejednávanej veci, k novému odsúdeniu za tie isté skutky.

217 Okrem toho sa Všeobecný súd nesprávne domnieval, že zásada *ne bis in idem* sa uplatňuje len v prípade dvojitých sankcií. Z článku 50 Charty tak vyplýva, že táto zásada sa uplatňuje aj v prípade dvojitého odsúdenia. Osoba by totiž mohla byť odsúdená za protiprávne správanie bez uloženia sankcie.

218 Aj keď odvolateľka uznáva, že článok 50 Charty odkazuje na konečný rozsudok, zdôrazňuje, že rozsudok z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), hoci bol zrušený Súdnym dvorom, treba z vecného hľadiska považovať za konečný. Z návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Wahl vo veciach Feralpi a i./Komisia (C-85/15 P, C-86/16 P a C-87/15 P, C-88/15 P a C-89/15 P, EU:C:2016:940), totiž vyplýva, že odvolanie proti tomuto rozsudku malo byť vyhlásené za neprípustné.

219 V každom prípade nie všetky rozsudky z roku 2014 boli predmetom odvolaní. Posúdenie skutočností zakladajúcich predmetný kartel, ktoré boli spoločné pre všetky dotknuté podniky, sa preto stalo konečným. Posúdenie Všeobecného súdu, podľa ktorého rozsudky nevyvolávajú účinky na podniky, ktoré neboli účastníkmi sporov rozhodnutých týmito rozsudkami, je príliš formalistické a nezohľadňuje skutočnú podstatu zásady *ne bis in idem*.

220 Znenie článku 50 Charty by sa navyše nemalo vykladať príliš doslovne. Odvolateľka v tejto súvislosti poznamenáva, že z rozsudku z 29. júna 2016, Kossowski (C-486/14, EU:C:2016:483), vyplýva, že v prípade zastavenia konania prokuratúrou, ktorá však preskúmala skutkový stav, sa zásada *ne bis in idem* uplatňuje napriek tomu, že súdne rozhodnutie o oslobodení neexistuje.

221 Komisia s argumentáciou odvolateľky nesúhlasí.

Posúdenie Súdnym dvorom

222 Článok 50 Charty stanovuje, že „nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom“. Zásada *ne bis in idem* tak zakazuje kumuláciu stíhaní, ako aj sankcií trestnoprávnej povahy v zmysle tohto článku, za rovnaké skutky a voči tej istej osobe (rozsudok zo 14. septembra 2023, Volkswagen Group Italia a Volkswagen Aktiengesellschaft, C-27/22, EU:C:2023:663, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).

223 Súdny dvor navyše už rozhodol, že zásada *ne bis in idem* sa má dodržiavať v konaniach o ukladaní pokút týkajúcich sa práva hospodárskej súťaže. Táto zásada v oblasti hospodárskej súťaže zakazuje, aby podnik bol znovu odsúdený alebo bol znovu stíhaný za protisúťažný postup, za ktorý už bol sankcionovaný, alebo v súvislosti s ktorým bolo rozhodnuté, že zaň nie je zodpovedný, a to skorším rozhodnutím, proti ktorému už nie je prípustný opravný prostriedok (rozsudok z 22. marca 2022, Nordzucker a i., C-151/20, EU:C:2022:203, bod 32, ako aj citovaná judikatúra).

224 V prejednávanej veci treba uviesť, že v čase prijatia sporného rozhodnutia neexistovalo rozhodnutie týkajúce sa kartelu, na ktorý sa vzťahuje sporné rozhodnutie, proti ktorému už nebolo možné podať opravný prostriedok a ktoré sa teda stalo konečným. Aj keď je totiž pravda, že Všeobecný súd sa v rozsudku z 9. decembra 2014, Ferriere Nord/Komisia (T-90/10, EU:T:2014:1035), vo veci samej vyjadril k otázke, či žalobkyňa mohla byť považovaná za zodpovednú za tento kartel, ktorého sa týka rozhodnutie z roku 2009, tento rozsudok, ktorý bol predmetom odvolania na Súdnom dvore, sa nestal právoplatným a následne bol v celom rozsahu zrušený Súdnym dvorom, rovnako ako rozhodnutie z roku 2009.

225 Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, pokračovanie v konaní a prijatie sporného rozhodnutia nie sú nezlučiteľné s rozsudkom z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582).

226 Z tohto rozsudku totiž vyplýva, ako to Všeobecný súd pripomenul v bode 331 napadnutého rozsudku, že zásada *ne bis in idem* zakazuje iba nové vecné posúdenie existencie porušenia, ktoré by malo za následok buď uloženie druhej sankcie popri prvej sankcii za predpokladu, že sa opätovne konštatuje zodpovednosť, alebo uloženie prvej sankcie za predpokladu, že zodpovednosť, ktorú prvé rozhodnutie odmietlo, konštatuje druhé rozhodnutie (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 61). V prejednávanej veci však nejde o žiadnu z týchto dvoch situácií.

227 Je pravda, že Súdny dvor v bode 62 tohto rozsudku dodal, že zásada *ne bis in idem* sama osebe nebráni obnoveniu stíhania, ktorého predmetom je to isté protisúťažné správanie, pokiaľ bolo prvé rozhodnutie zrušené z formálnych dôvodov bez vecného rozhodnutia o vytýkaných skutočnostiach.

228 Súdny dvor však pritom neuviedol, že zásada *ne bis in idem* bráni prijatiu nového rozhodnutia po zrušení rozsudku, ktorým Všeobecný súd v odvolacom konaní rozhodol vo veci samej o prvom rozhodnutí a toto prvé rozhodnutie zrušil. Ako totiž vyplýva z toho istého bodu 62 uvedeného rozsudku, zásada *ne bis in idem* môže byť porušená len vtedy, ak už existuje konečné rozhodnutie vo veci samej. Ako však bolo uvedené v bode 224 tohto rozsudku, takéto konečné rozhodnutie v čase prijatia sporného rozhodnutia neexistovalo.

229 Judikatúra citovaná v bode 227 tohto rozsudku okrem toho potvrdzuje, že pokračovanie v konaní v oblasti uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže Únie po zrušení prvého rozhodnutia o ukončení tohto konania nevedie ku kumulácii konaní.

230 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd sa správne domnieval, že prijatím napadnutého rozhodnutia nie je porušená zásada *ne bis in idem*.

231 Je pravda, že niektoré z rozsudkov z roku 2014 týkajúce sa iných podnikov sa stali konečnými, keďže proti nim nebolo podané odvolanie. Hoci sa tieto rozsudky týkajú toho istého kartelu, za ktorý bola odvolateľka stíhaná, nepredstavujú vo vzťahu k nej konečný rozsudok.

232 Rovnako na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, možnosť, že rozhodnutie prijaté prokuratúrou môže byť relevantné pre uplatnenie zásady *ne bis in idem*, nemôže spochybniť toto posúdenie, keďže Súdny dvor spresnil, že na účely uplatnenia tejto zásady musí byť takéto rozhodnutie právoplatné (rozsudok z 29. júna 2016, Kossowski, C-486/14, EU:C:2016:483, body 52 až 54).

233 Vzhľadom na vyššie uvedené treba štvrtý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

O šiestom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

234 Svojím šiestym odvolacím dôvodom odvolateľka v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že nekonštatoval, že porušenie práva na obhajobu vyplýva zo skutočnosti, že Komisia výslovne neuviedla svoj zámer uplatniť na odvolateľku ako priťažujúcu okolnosť opakované porušovanie v oznámení o výhradách, v oznámení o doplňujúcich výhradách alebo v inom akte týkajúcom sa konania, v ktorom sa pokračovalo v roku 2017, čím ju zbavil možnosti predložiť pripomienky k tomuto bodu počas správneho konania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia v bodoch 535 až 551 napadnutého rozsudku.

235 Po prvé Všeobecný súd nezohľadnil judikatúru Súdneho dvora, najmä rozsudok z 5. marca 2015, Komisia a i./Versalis a i. (C-93/13 P a C-123/13 P, EU:C:2015:150), a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa článku 6 EDĽP. Po druhé porušil relevantné ustanovenia obsiahnuté v pružných právnych aktoch, ktoré si Komisia stanovila, a to body 84, 86 a 109 oznámenia z roku 2011. Po tretie Všeobecný súd nezohľadnil alebo skreslil prepis niektorých častí záznamu z pojednávania vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716). Po štvrté skutkové okolnosti uvedené v bodoch 547 a 548 napadnutého rozsudku sú rovnako ako skutočnosti uvedené v bodoch 543 až 546 tohto rozsudku irelevantné, keďže oznámenie o výhradách a rozhodnutia z rokov 2002 a 2009 neobsahovali odôvodnenie týkajúce sa opakovaného porušovania. V každom prípade tieto skutočnosti mali byť aktualizované z dôvodu výnimočne dlhého trvania konania. Okolnosť uvedená v bode 549 napadnutého rozsudku je irelevantná, pretože obsah listu z 15. decembra 2017 zjavne nebol v súlade s kritériami stanovenými judikatúrou.

236 Komisia tvrdí, že táto argumentácia je neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

Posúdenie Súdnym dvorom

237 Všeobecný súd v bodoch 538 až 542 napadnutého rozsudku uviedol kritériá umožňujúce overiť existenciu prípadného porušenia práva odvolateľky na obhajobu, pokiaľ ide o zohľadnenie opakovaného porušovania vo vzťahu k nej.

238 V bode 538 tohto rozsudku s odkazom na rozsudok z 5. marca 2015, Komisia a i./Versalis a i. (C-93/13 P a C-123/13 P, EU:C:2015:150), rozhodol, že keď chce Komisia pripísať právnickej osobe porušenie práva hospodárskej súťaže a v tejto súvislosti navrhuje konštatovať opakované porušovanie ako priťažujúcu okolnosť, oznámenie o výhradách, ktoré adresuje tejto osobe, musí obsahovať všetky skutočnosti, ktoré jej umožnia zabezpečiť si svoju obhajobu, najmä tie, ktoré môžu odôvodniť, že podmienky opakovaného porušovania sú v prejednávanej veci splnené. V bode 539 uvedeného rozsudku pripomenul, že práve v tomto zmysle sa Komisia v bode 84 svojho oznámenia z roku 2011 zaviazala „dostatočne presným spôsobom“ uviesť v oznámení o výhradách skutočnosti, ktoré môžu predstavovať priťažujúce okolnosti, aby v bode 540 toho istého rozsudku dodala, že opakované porušovanie treba podľa ustálenej judikatúry považovať za okolnosť, ktorá môže mať takúto priťažujúcu povahu.

239 V bode 541 napadnutého rozsudku Všeobecný súd spresnil, že povinnosť opísaná v bodoch 538 až 540 tohto rozsudku vyplýva z povinnosti dodržiavať právo na obhajobu, ktorá je predmetom všeobecnej zásady, podľa ktorej v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä

pokút alebo penále, sa dotknutým podnikom a združeniam podnikov musí umožniť už v správnom konaní účinne vyjadriť svoje stanovisko k existencii a relevantnosti skutkových okolností, výhrad a okolností uvádzaných proti nim.

240 Napokon Všeobecný súd v bode 542 napadnutého rozsudku konštatoval, že pri preskúmaní, či bola dodržaná zásada práva na obhajobu, musí súd Únie zohľadniť všetky okolnosti veci, aby zabezpečil, že úmysel Komisie konštatovať porušenie alebo určitú okolnosť bol z pohľadu dotknutého podniku dostatočne predvídateľný na to, aby bolo možné domnievať sa, že tento podnik mal možnosť vyjadriť svoje pripomienky k danému bodu.

241 Tieto vysvetlenia Všeobecného súdu odvolateľka nespochybňuje.

242 Odvolateľka naopak v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v prejednávanej veci usúdil, že skutočnosť, že Komisia mala v úmysle voči nej uplatniť opakované porušovanie ako priťažujúcu okolnosť, bola dostatočne predvídateľná.

243 Na účely zamietnutia tohto tvrdenia Všeobecný súd vychádzal jednak z obsahu oznámenia o výhradách uvedeného v bodoch 543 až 546 napadnutého rozsudku a jednak z listu Komisie z 15. decembra 2017, ktorým bolo oznámené pokračovanie v správnom konaní, uvedeného v bodoch 547 až 549 tohto rozsudku.

244 Hoci odvolateľka tvrdí, že nepožaduje, aby Súdny dvor vykonal nové posúdenie skutkového stavu, jej argumentácia sa takmer výlučne zameriava na obsah oznámenia o výhradách.

245 Z bodov 547 a 548 napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že Komisia vo svojom liste z 15. decembra 2017, ktorým oznámila pokračovanie v správnom konaní, informovala odvolateľku, že v rozhodnutí, ktoré prijme na konci konania, sa bude opierať o výhrady vyplývajúce z oznámenia o výhradách, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutí z roku 2002 a z roku 2009, a že opakované porušovanie bolo v týchto rozhodnutiach zohľadnené na účely výpočtu výšky pokuty odvolateľky z dôvodu priťažujúcich okolností.

246 Za týchto okolností, aj keby oznámenie o výhradách nebolo jasné, Všeobecný súd sa mohol v bode 550 napadnutého rozsudku domnievať, že úmysel Komisie zohľadniť v spornom rozhodnutí opakované porušovanie ako priťažujúcu okolnosť vo vzťahu k odvolateľke bol dostatočne predvídateľný.

247 Okrem toho Komisia konštatovala opakované porušovanie zo strany odvolateľky na základe skoršieho rozhodnutia konštatujúceho porušenie, ktorého sa dopustila táto posledná uvedená a ktoré bolo zohľadnené na tie isté účely v rozhodnutiach z rokov 2002 a 2009. Za týchto podmienok, na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, Všeobecný súd nebol povinný domnievať sa, že Komisia mala aktualizovať skutočnosti, na základe ktorých zohľadnila opakované porušovanie.

248 Odvolateľka ďalej tvrdí, že niektoré pasáže zápisu z pojednávania vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 21. septembra 2017, Ferriere Nord/Komisia (C-88/15 P, EU:C:2017:716), potvrdzujú hodnovernosť dôvodov, pre ktoré nepredložila pripomienky k opakovanému porušovaniu po pokračovaní v správnom konaní. Odvolateľka však nespresňuje právne dôvody, pre ktoré tieto pasáže preukazujú, že sa oprávnene domnievala, že Komisia po pokračovaní v konaní nemohla zohľadniť priťažujúcu okolnosť spočívajúcu v opakovanom porušovaní bez toho, aby ju o tom vopred výslovne informovala.

249 Výhradu založenú na opomenutí rozhodnúť alebo na skreslení uvedených častí treba preto zamietnuť ako neprípustnú vzhľadom na požiadavky pripomenuté v bode 51 tohto rozsudku.

250 Šiesty odvolací dôvod preto musí byť zamietnutý ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

O siedmom odvolacom dôvode

O prvej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

251 V prvej časti siedmeho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa tým, že v bodoch 565 až 579 napadnutého rozsudku zamietol jej výhradu, podľa ktorej je zohľadnenie opakovaného porušovania ako priťažujúcej okolnosti v rozpore so zásadou proporcionality z dôvodu neprimeranej dĺžky konania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

252 Po prvé bod 575 napadnutého rozsudku je nedostatočne odôvodnený. Zatiaľ čo totiž odvolateľka poukazuje na neobvyklú dĺžku predmetného konania, Všeobecný súd v tomto bode 575 odkázal na krátku lehotu, ktorá uplynula medzi predchádzajúcim porušením a porušením sankcionovaným sporným rozhodnutím.

253 Po druhé sa Všeobecný súd domnieval, že Komisia mohla zohľadniť opakované porušovanie z dôvodu porušenia konštatovaného viac ako 30 rokov pred prijatím sporného rozhodnutia. Všeobecný súd tak vychádzal zo zjavne neprimeraného výkladu pojmu opakované porušovanie. Tento výklad nemožno odôvodniť cieľom zabezpečiť odstrašujúci účinok tohto rozhodnutia, pretože od roku 2000 sa už odvolateľka nedopustila protisúťažného správania. Všeobecný súd nezohľadnil odstrašujúcu povahu súdnych a správnych konaní, ktorých sa odvolateľka zúčastnila.

254 Všeobecný súd tiež nezohľadnil skutočnosť, že cieľ zabezpečiť odstrašujúci účinok bol zohľadnený tak na účely sankcionovania predmetného kartelu, ako aj na účely zvýšenia pokuty z dôvodu opakovaného porušovania, čo viedlo k duplicite v rozpore so zásadou proporcionality.

255 Okrem toho posúdenie Všeobecného súdu je ťažko zlučiteľné so zásadou stanovenou v rozsudku zo 17. júna 2010, Lafarge/Komisia (C-413/08 P, EU:C:2010:346, body 70 a 73), podľa ktorej právo hospodárskej súťaže Únie Komisii neumožňuje zohľadňovať opakované porušenie bez časového obmedzenia. Zohľadnenie skutočností spred viac ako 30 rokov pred prijatím sporného rozhodnutia z dôvodu opakovaného porušovania je teda zjavne neprimerané a v praxi by viedlo k popretiu zásady stanovenej Súdnym dvorom.

256 Komisia tvrdí, že táto argumentácia je neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

257 V tejto časti odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu nedostatok odôvodnenia a nesprávne právne posúdenie, pokiaľ ide o výklad zásady proporcionality. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sa teda uvedená časť musí považovať za prípustnú.

258 Argumentácia odvolateľky však nie je dôvodná.

259 V prvom rade, pokiaľ ide o odôvodnenie bodu 575 napadnutého rozsudku, z tohto bodu vyplýva, že na účely preskúmania, či Komisia bola vo vzťahu k odvolateľke oprávnená konštatovať opakované porušovanie, Všeobecný súd dospel k záveru, že lehota, ktorá uplynula medzi porušením, ktorého sa predtým dopustil tento podnik, a porušením sankcionovaným sporným rozhodnutím, bola krátka. Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, Všeobecný súd neopomenul skutočnosť, že výhrada, ktorá mu bola predložená, sa netýka tejto lehoty, ale lehoty, ktorá uplynula medzi predchádzajúcim porušením a dátumom prijatia sporného rozhodnutia. Všeobecný súd totiž nielen zhrnul túto výhradu v bode 566 tohto rozsudku, ale v bode 575 uvedeného rozsudku tiež rozhodol, že Komisia bola oprávnená zohľadniť opakované porušovanie ako priťažujúcu okolnosť vo vzťahu k odvolateľke „napriek skutočnosti, že vyšetrovanie trvalo určitý čas z dôvodu súdnych rizík, ktoré jej boli známe“. Z týchto skutočností vyplýva, že tvrdenia odvolateľky týkajúce sa nedostatku odôvodnenia a opomenutia rozhodnúť sa zakladajú na nesprávnom výklade napadnutého rozsudku.

260 V druhom rade, pokiaľ ide o výhradu založenú na porušení zásady proporcionality, treba pripomenúť, že táto zásada podľa ustálenej judikatúry vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie boli vhodné na zabezpečenie dosiahnutia legitímnych cieľov sledovaných dotknutou právnou úpravou a nešli nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov (rozsudok z 9. decembra 2020, Groupe Canal +/Komisia, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, bod 104 a citovaná judikatúra).

261 Pokiaľ ide o zvýšenie pokuty z dôvodu opakovaného porušovania, treba pripomenúť, že takéto zvýšenie zodpovedá požiadavke, aby ten istý podnik potlačil opakované porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudok zo 17. júna 2010, Lafarge/Komisia (C-413/08 P, EU:C:2010:346, bod 61).

262 V tejto súvislosti treba uviesť, že odvolateľka nespochybňuje posúdenie Všeobecného súdu uvedené v bode 553 napadnutého rozsudku, podľa ktorého z hľadiska odstrašenia je opakované porušovanie okolnosťou, ktorá odôvodňuje značné zvýšenie základnej sumy pokuty, pretože predstavuje dôkaz o tom, že predtým uložená sankcia nebola dostatočne odstrašujúca.

263 Odvolateľka nespochybňuje ani zamietnutie svojej výhrady v bodoch 557 a 564 napadnutého rozsudku, v ktorej tvrdila, že lehota, ktorá uplynula medzi skôr spáchaným porušením a porušením, ktorého sa týka sporné rozhodnutie, bola príliš dlhá na to, aby bolo možné voči nej konštatovať opakované porušovanie.

264 Odvolateľka sa totiž obmedzuje na tvrdenie, že vzhľadom na to, že cieľom zohľadnenia opakovaného porušovania je odradiť podnik od toho, aby sa dopustil nových porušení práva hospodárskej súťaže, zásada proporcionality bola v prejednávanej veci porušená, keďže jednak sa od roku 2000 nedopustila takéhoto konania a jednak správne a súdne konania, ktoré už prebehli v súvislosti s kartelom, na ktorý sa vzťahuje sporné rozhodnutie, mali nevyhnutne odstrašujúci účinok.

265 Treba však pripomenúť, že v bode 577 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že nemožno vylúčiť, že sankcia, ktorá hrozila odvolateľke počas celého vyšetrovania a uloženie sankcie dvakrát, mohli mať určitý odstrašujúci účinok. Všeobecný súd však bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, konštatoval, že „to bola práve sankcia, t. j. zaplatenie pokuty uloženej Komisiou, ktorá bola zvýšená z dôvodu opakovaného porušenia, ktorá účinne odrádza podnik od ďalšieho porušenia pravidiel hospodárskej súťaže“.

266 V každom prípade odvolateľka nepreukázala, že by samotná skutočnosť, že medzi porušeniami posudzovanými pri zohľadnení opakovaného porušovania a prijatím sporného rozhodnutia Komisiou uplynulo značné obdobie, mala za následok, že toto zohľadnenie by bolo neprimerané.

267 Tento záver nespochybňujú ostatné tvrdenia odvolateľky.

268 Po prvé Všeobecný súd sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia sa oprávnene domnievala, že jednak prijatie nového rozhodnutia konštatujúceho účasť odvolateľky na karteli bolo odôvodnené okrem iného cieľom odradiť odvolateľku od toho, aby sa dopúšťala takýchto porušení v budúcnosti, a jednak, že bolo potrebné posilniť tento odstrašujúci účinok tým, že sa voči nej zohľadní opakované porušovanie. Na rozdiel od toho, čo tvrdí odvolateľka, zohľadnenie opakovaného porušovania tak pri rozhodovaní o vhodnosti prijatia nového rozhodnutia konštatujúceho jej účasť na porušení, ako aj pri výpočte výšky pokuty, ktorá jej bola uložená, nepredstavuje „duplicitu“ v rozpore so zásadou proporcionality.

269 Po druhé je pravda, že zásada proporcionality vyžaduje, aby sa pri posudzovaní tendencie podniku porušovať pravidlá hospodárskej súťaže vzal do úvahy čas, ktorý uplynul medzi dotknutým porušením a predchádzajúcim porušením týchto pravidiel (rozsudok zo 17. júna 2010, Lafarge/Komisia, C-413/08 P, EU:C:2010:346, body 70 a 73). Táto lehota však nie je lehotou, na ktorú sa odvolateľka odvoláva na podporu svojej výhrady založenej na porušení zásady proporcionality.

270 Z toho vyplýva, že prvú časť siedmeho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti

– *Argumentácia účastníkov konania*

271 V druhej časti siedmeho odvolacieho dôvodu odvolateľka po prvé tvrdí, že body 580 až 595 napadnutého rozsudku sú nedostatočne odôvodnené. Uvádza, že v prvostupňovom konaní tvrdila, že zvýšenie pokuty z dôvodu opakovaného porušovania bolo neprimerané jednak vzhľadom na uplynutie výnimočne dlhého času a jednak vzhľadom na „malú“ povahu opakovaného porušovania. Všeobecný súd preskúmal len druhé z týchto tvrdení.

272 Po druhé zvýšenie pokuty o 50 % z dôvodu opakovaného porušovania je zjavne neprimerané, keďže sporné rozhodnutie bolo prijaté viac ako 30 rokov po prijatí rozhodnutia konštatujúceho predchádzajúce porušenie. V tejto súvislosti si mal Všeobecný súd všimnúť, že sporné rozhodnutie je kontradiktórne. Komisia totiž znížila základnú sumu pokuty o 50 % vzhľadom na dĺžku konania, ale nezohľadnila túto dĺžku konania pri uplatnení zvýšenia z dôvodu opakovaného porušovania. Z dôvodov koherencie mala Komisia z dôvodu časového faktora znížiť aspoň o polovicu aj mieru zvýšenia o 50 % z dôvodu opakovaného porušovania. Okrem toho toto zvýšenie nemôže vzhľadom na svoju povahu presiahnuť výšku pokuty. V prejednávanej veci sa však suma uvedeného zvýšenia rovná približne dvojnásobku výšky pokuty, ktorá by bola žalobkyni uložená, ak by sa táto priťažujúca okolnosť nezohľadnila.

273 Komisia tvrdí, že odvolateľka sa obmedzuje na zopakovanie tvrdení, ktoré uviedla pred Všeobecným súdom, a snaží sa tak dosiahnuť, aby Súdny dvor opätovne preskúmal jej žalobu v prvostupňovom konaní. Argumentácia odvolateľky je teda neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

274 V druhej časti siedmeho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil svoju povinnosť odôvodniť svoje rozsudky a dopustil sa nesprávneho výkladu zásady proporcionality. Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sa teda táto časť musí považovať za prípustnú.

275 Argumentácia odvolateľky však nie je dôvodná.

276 Po prvé odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu, že neodpovedal na jej tvrdenie, podľa ktorého zvýšenie, ktoré voči nej uplatnila Komisia z dôvodu opakovaného porušovania, bolo vzhľadom na dĺžku konania neprimerané. V tejto súvislosti treba uviesť, že Všeobecný súd v bodoch 565 až 579 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého konštatovanie opakovaného porušovania vo vzťahu k nej nie je zlučiteľné so zásadou proporcionality. Všeobecný súd preto už nebol povinný odpovedať na tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého táto zásada bráni aj zvýšeniu pokuty z dôvodu opakovaného porušovania.

277 Po druhé odvolateľka nepreukázala, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia stanovením sadzby zvýšenia z dôvodu opakovaného porušovania na 50 % základnej sumy pokuty neporušila zásadu proporcionality.

278 Treba dodať, že skutočnosť, že Komisia v spornom rozhodnutí znížila základnú sumu pokuty o 50 % vzhľadom na dĺžku konania, pričom uplatnila sadzbu zvýšenia pokuty z dôvodu opakovaného porušovania, neodhaľuje nijaký rozpor, keďže tieto dve skutočnosti sú navzájom nezávislé.

279 Napokon odvolateľka síce tvrdí, že zvýšenie pokuty z dôvodu opakovaného porušovania nemôže presiahnuť výšku pokuty, neuvádza však žiadne právne pravidlo na podporu tohto tvrdenia a vykonáva výpočet, ktorý sa javí nielen nesprávny, ale spočíva aj na hypotetickej situácii.

280 Vzhľadom na vyššie uvedené treba zamietnuť druhú časť siedmeho odvolacieho dôvodu, a teda aj tento odvolací dôvod v celom rozsahu ako nedôvodné.

O ôsmom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

281 Ôsmy odvolací dôvod sa skladá z dvoch častí.

282 V prvej časti tohto odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 611 až 628 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia neporušila zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že voči nej uplatnila proporcionálne nižšie zníženie pokuty, než aké bolo priznané spoločnosti Riva.

283 Podľa odvolateľky zo sporného rozhodnutia vyplýva, že spoločnosti Riva, ktorá sa zúčastňovala na karteli, na ktorý sa vzťahuje toto rozhodnutie, celkovo desať rokov a šesť mesiacov, bolo priznané zníženie pokuty o 3 % z dôvodu prerušenia jej účasti počas jedného roka na časti tohto kartelu týkajúcej sa obmedzovania a kontroly výroby alebo predaja. Naproti tomu odvolateľke, ktorá sa zúčastňovala na karteli sedem rokov, bolo priznané zníženie o 6 % za tri roky, počas ktorých sa nezúčastňovala na tejto časti kartelu, teda zníženie len o 2 % za každý z týchto rokov.

284 V druhej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď nekonštatoval oneskorenie dôvodov, ktoré Komisia uviedla na odôvodnenie svojho rozhodnutia uplatniť rozdielne zníženia pokuty na rovnaké správanie.

285 Komisia usudzuje, že táto argumentácia je neprípustná. Odvolateľka sa v podstate obmedzuje na zopakovanie tvrdení uvedených v prvostupňovom konaní. Snaží sa tak dosiahnuť, aby Súdny dvor opätovne preskúmal žalobu podanú v prvostupňovom konaní. Argumentácia odvolateľky je v každom prípade zjavne nedôvodná.

Posúdenie Súdnym dvorom

286 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, sú obe časti ôsmeho odvolacieho dôvodu v rozsahu, v akom sa týkajú nesprávneho právneho posúdenia, ktorého sa údajne dopustil Všeobecný súd, prípustné.

287 Pokiaľ ide o prvú časť, treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania zakotvená v článku 20 Charty vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený (rozsudok z 18. apríla 2024, Dumitrescu a i./Komisia a Súdny dvor, C-567/22 P až C-570/22 P, EU:C:2024:336, body 65 a 67, ako aj citovaná judikatúra).

288 V prejednávanej veci z napadnutého rozsudku vyplýva, že Komisia v spornom rozhodnutí konštatovala jednak, že tak odvolateľka, ako aj Riva sa zúčastnili na karteli, na ktorý sa vzťahuje toto rozhodnutie, a jednak, že tieto dva podniky sa nezúčastnili na určitej časti tohto kartelu, odvolateľka tri roky a Riva počas jedného roka.

289 Ako Všeobecný súd pripomenul v bode 613 napadnutého rozsudku, pri výpočte pokút uložených podnikom, ktoré sa zúčastnili na karteli, je rozdielne zaobchádzanie s dotknutými podnikmi neoddeliteľne späté s výkonom právomocí, ktoré prináležia Komisii v tejto oblasti. Komisia totiž musí v rámci miery svojej voľnej úvahy individuálne prispôsobiť sankcie v závislosti od samotného správania a charakteristík dotknutých podnikov, aby v každom jednotlivom prípade zabezpečila plnú účinnosť pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže (rozsudok z 13. júna 2013, Versalis/Komisia, C-511/11 P, EU:C:2013:386, bod 104 a citovaná judikatúra).

290 Z bodov 615 až 617 napadnutého rozsudku vyplýva, že Komisia odôvodnila rozdiel medzi jednotlivými sadzbami zníženia potrebou zvážiť priznané zníženie z dôvodu neúčasti na časti kartelu v závislosti od dĺžky trvania celkovej účasti každého z podnikov na celom karteli. Účasť odvolateľky a spoločnosti Riva na celom karteli bola dôležitým faktorom, ktorý treba zohľadniť na účely posúdenia predmetnej poľahčujúcej okolnosti. Keďže celková účasť na karteli bola v prípade spoločnosti Riva dlhšia, účinok jej neúčasti na tejto časti kartelu bol významnejší.

291 Konkrétnejšie Všeobecný súd v bode 622 napadnutého rozsudku uviedol, že pri určení zníženia, ktoré sa má priznať spoločnosti Riva, Komisia zohľadnila relatívnu závažnosť účasti týchto dvoch podnikov na porušení v súlade s požiadavkou individualizácie pokút pripomenutou v bode 289 tohto rozsudku. Zastávala teda názor, že vzhľadom na to, že celková účasť spoločnosti Riva na karteli bola dlhšia ako účasť odvolateľky, bola nevyhnutne závažnejšia a že účinok jej neúčasti na určitej časti kartelu bol o to významnejší.

292 Všeobecný súd sa tým, že v bode 323 napadnutého rozsudku rozhodol, že tento prístup je v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

293 Je totiž nesporné, že Komisia priznala odvolateľke zníženie o 2 % ročne, pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého sa nezúčastňovala na dotknutej časti kartelu, zatiaľ čo v prípade spoločnosti Riva toto zníženie predstavovalo 3 %.

294 Je pravda, že vzhľadom na neexistenciu iných skutočností umožňujúcich odlíšiť účasť týchto dvoch podnikov na tomto karteli, skutočnosť, že Riva sa zúčastňovala na uvedenom karteli desať rokov a šesť mesiacov, znamená, že táto účasť mala závažnejší účinok na hospodársku súťaž ako účasť odvolateľky, ktorá sa na karteli zúčastňovala len sedem rokov. Toto konštatovanie však nemožno rozšíriť na obdobia, počas ktorých sa podniky nezúčastnili na určitej časti tohto kartelu, pretože ich neúčasť na tejto časti mala v zásade rovnaký účinok na hospodársku súťaž.

295 Je pravda, že zníženie priznané z dôvodu neúčasti na časti kartelu možno zvážiť v závislosti od celkovej dĺžky trvania účasti každého z podnikov na tomto karteli. V prejednávanej veci sa však odvolateľka počas troch rokov, čo predstavuje takmer polovicu jej účasti na uvedenom karteli, nezúčastňovala na tejto časti kartelu, zatiaľ čo Riva sa počas desiatich rokov a šiestich mesiacov svojej účasti na tom istom karteli nezúčastňovala na uvedenej časti len jeden rok.

296 Za týchto podmienok treba konštatovať, že Komisia zaobchádzala s porovnateľnými situáciami rozdielne bez toho, aby poskytla platné odôvodnenie tohto rozdielneho zaobchádzania.

297 Z toho vyplýva, že treba vyhovieť prvej časti ôsmeho odvolacieho dôvodu. Napadnutý rozsudok preto treba zrušiť bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o druhej časti tohto odvolacieho dôvodu.

O žalobe pred Všeobecným súdom

298 V súlade s článkom 61 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie ak je odvolanie dôvodné, Súdny dvor zruší rozhodnutie Všeobecného súdu. Súdny dvor môže sám rozhodnúť s konečnou platnosťou vo veci samej, ak to stav konania dovoľuje.

299 V prejednávanej veci je namieste, aby Súdny dvor vydal konečný rozsudok, keďže to stav konania dovoľuje.

300 Z bodov 286 až 297 tohto rozsudku vyplýva, že sporné rozhodnutie nie je zlučiteľné so zásadou rovnosti zaobchádzania v rozsahu, v akom priznáva odvolateľke zníženie výšky pokuty o 2 % ročne za obdobie, počas ktorého sa nezúčastňovala na časti predmetného kartelu, zatiaľ čo spoločnosti Riva priznáva z tých istých dôvodov zníženie o 3 %. Keďže Súdny dvor konštatoval nezákonnosť sporného rozhodnutia, môže v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci nahradiť posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zrušiť, znížiť alebo zvýšiť pokutu. Táto právomoc sa má vykonávať tak, aby sa zohľadnili všetky skutkové okolnosti (rozsudok z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 78, ako aj citovaná judikatúra). V prejednávanej veci Súdny dvor v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci zastáva názor, že sadzba zníženia sumy pokuty o 3 % ročne by sa mala uplatniť aj na odvolateľku.

301 Z toho vyplýva, že výška pokuty uloženej odvolateľke v spornom rozhodnutí sa stanovuje na 2 165 000 eur.

O trovách

302 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania.

303 Podľa článku 138 ods. 3 tohto poriadku, ktorý sa uplatní na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 uvedeného poriadku, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania, každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania.

304 Keďže odvolateľka a Komisia mali úspech len v časti predmetu konania, znášajú svoje vlastné trovy konania týkajúce sa prvostupňového konania a konania o odvolaní.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

1. **Bod 1 výroku rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 9. novembra 2022, Ferriere Nord/Komisia (T-667/19, EU:T:2022:692), sa zrušuje v rozsahu, v akom zamieta deviaty žalobný dôvod spoločnosti Ferriere Nord SpA v prvostupňovom konaní založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.**

2. **Odvolanie sa v zostávajúcej časti zamieta.**

3. **Článok 2 ods. 3 rozhodnutia Komisie C(2019) 4969 final zo 4. júla 2019 týkajúceho sa konania o porušení článku 65 Zmluvy o ESUO (vec AT.37956 – Výstuže do betónu) sa zrušuje.**

4. **Výška pokuty uloženej spoločnosti Ferriere Nord SpA v článku 2 ods. 3 rozhodnutia C(2019) 4969 final sa stanovuje na 2 165 000 eur.**

5. **Ferriere Nord SpA a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania týkajúce sa prvostupňového konania a konania o odvolaní.**

Podpisy